

Sõnumed

TAPA VALLA AJALEHT

Nr 10/468

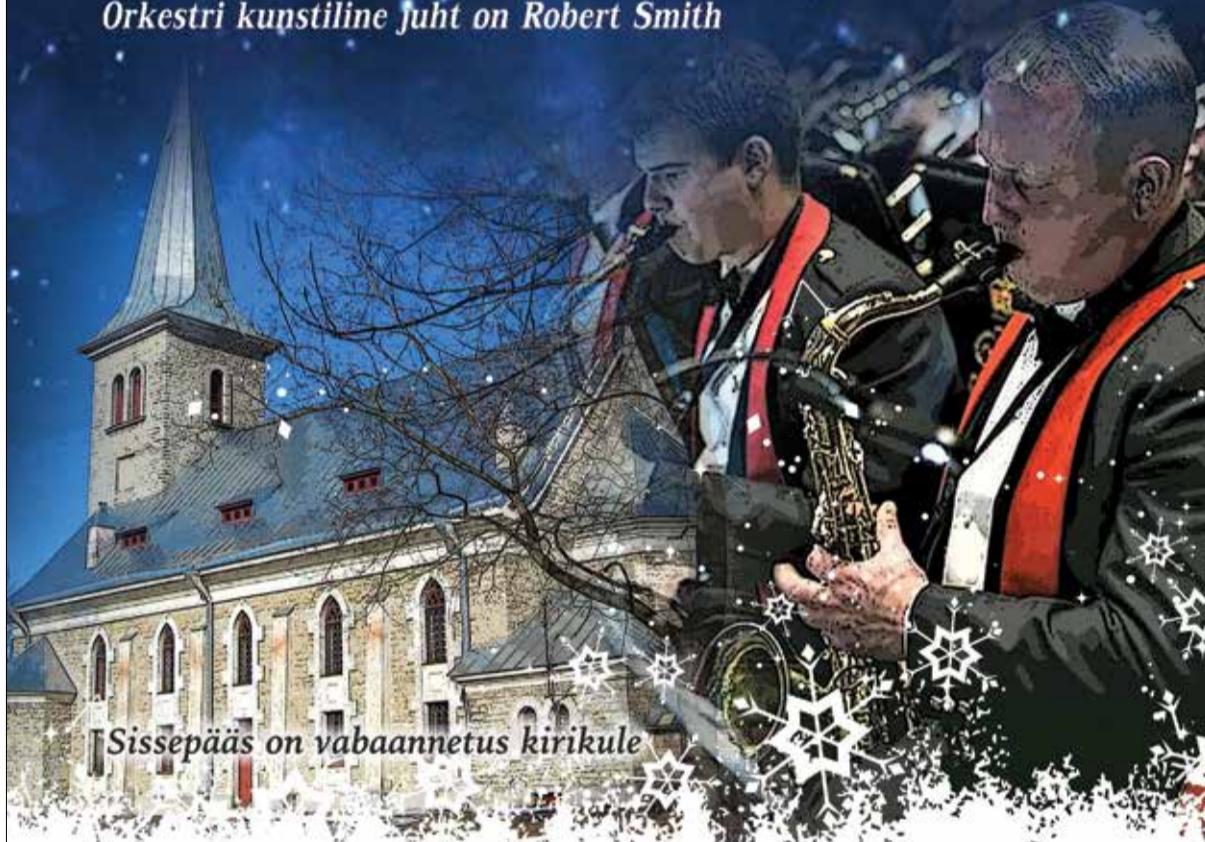
November 2018

Tasuta

Tapa Jakobi kirikus
11. detsembril 2018 kell 18.00

esineb *Suurbritannia Kuningliku
Suurtükiväe orkester
The Royal Artillery Band*
Kavas advendi- ja jõulumuusika

Kontserti dirigeerib Simon Lindley
Orkestri kunstiline juht on Robert Smith

Suurbritannia Kuningliku Suurtükiväe orkestri esinemised Eestis on seotud Eesti 100 aasta mõõdumise tähistamisega, kui Suurbritannia sõjalaevastik saabus Tallinnasse Vabadussõja toetuseks, tagades julgeolekut merele. Tegemist on orkestri tuuriga Eestis.

Ootame kandidaate aukodanike nimetusele

Indrek Jurtšenko
kultuurispetsialist

Tapa vald ootab rahvalt kandidaate aukodanike nimetuse andmise ja aasta teo osas, teenetemärgi andmisse ettepaneku võib teha aga volikogu liige, vallavalitsuse liige ja vallavanem. NB! Tähtaeg kõigis neis tunnustusliikides 01.12.2018!

Head inimesed, palun, märgake ükssteist ja esitage tunnustamiseks oma kaaskondlasi, kes seda väär-

vad. Enne esitamist, lugege läbi ka uus Tapa valla tunnustamiskord. Kandidaate nii aukodanike nimetuse andmisse kui ka aasta teo osas saate esitada kuni 1. detsembrini 2018.

Kõikide tunnustusliikide nii esitamistähtajad, kui muud tingimused on välja toodud määruses, aga ka taotlusblanketis, mille leiate: <http://www.tapa.ee/tunnustusavalduste-andmine>. Alates sellest aastast, on ka lisaks esmakordsest kasutuses veebiböhine taotlusvorm, et lihtsustada esitamist (eeldab ID kaardi olemasolu). Taotlusblankett kõikide

tunnustusliikide osas on ühine. Teenetemärgi andmise ettepaneku võib teha aga ainult volikogu liige, vallavalitsuse liige ja vallavanem, tähtajaks on samuti 1. detember 2018.

Eelpool nimetatud Tapa valla tunnustusliikide osas välja valitud nominente ja laureate tunnustatakse 24. veebruaril 2019 või muul ajal, Eesti Vabariigi sünnipäeva raames korraldatud pidulikul üritusel.

Head üksteise märkamist ja kandidaatide esitamist!

Noored beebilusikapidulised ja nende vanemad.

Foto Indrek Jurtšenko

Tamsalu Kultuurimajas peeti lusikapidu

Sõnumed

Laupäeval, 10. novembril 2018, peeti Tamsalu Kultuurimaja väikeses saalis Tapa valla 2018. aasta teist lusikapidu. Selle aasta esimene lusikapidu toimus Tapa Kultuurikojas, maikuus ja emadepäeva ajal.

Beebidele ja nende vanematele esinesid lasteaed Krölli ja Tamsalu Kultuurimaja lapseid. Noortele peredele soovis õnne vallavanem Riho Tell. Beebidele jagati hõbelusikaid, Tapa vallakunstniku poolt kujundatud sünnitunnistusi ja lilli. Pärast akadeemilist osa tehti ühispiilte,

perepilte ja söödi suupisteid. Head beebilusikapidulised! Kõik, kes soovivad pilte, sh perepilte ja beebilusikate üleandmispilte, palume pöörduda Indrek Jurtšenko poole, indrek.jurtsenko@tapa.ee, tel 3229659.

Kes said kutsed, aga kohale tulla ei saanud, võtke ühendust oma hõbelusika kättesaamise osas Tapa vallasekretäriga, telefonil 3229656 või piret.treial@tapa.ee.

Alates järgmisest aastast, lusikapide ajal, jagatakse tunnustust ka Tapa valla uues tunnustusliigis "hea ema ja hea isa", mille üleandmine toimub vastavalt lusikapitudele, kas emadepäeval või isadepäeval.

Beebidele jagati hõbelusikaid.

Foto Indrek Jurtšenko

Heategevusliku Sinilille kampaania toel valmis kõikidele harrastajatele avatud jõuseadmete kompleks.

Foto Vahur Leemets

Tapal valmis välitrenažööride ala

Veteranikuul sinilillesümboolika müügist kogutud annetustega toetas MTÜ Eesti Vigastatud Võitlejate Ühing Tapa linna välitrenažööride ala rajamist, mis nüüdseks on valminud ja ootab spordisõpru Loode tänav ääres. Jõulinnak, mis jäab terviseraja äärde, koosneb erinevatest treeningseadmetest: re-

delitest, rööbaspuudest, róngastest, kaheksast trenazaöröst ja kikkpoksi seadmest.

Sinilillekampaania sai avalöögi Sinilillejooksuga Tapal, 5.aprillil 2018. Kampaania tulemusel koguti 70 000€ veteranide toetuseks, milles Tapa valda toetati 20 000€-ga. Väljakku ehitas Tommy Play OÜ.

"Ainus ja oma"

Kairi Kroon muusikapäevade toimkonna nimel

Traditsioonid jätkuvad. Taas on hilissügis ja Tapa valla Muusikapäevad tulekul. Selle aasta muusikapäevade idee ja pealkiri „Ainus ja oma“ on seotud Eestimaa 100 sünnipäevaga.

Seda teemat lahti mõtestama hakates peaks kõigepealt mainima, et suvisel „Vaba Rahva Laulul“ Paide vallimäel kõlas uus isamaaline laul „Ainus ja oma“, mille viisi autor on Urmas Lattikas ja sõnad kirjutas allkirjutanu. Lugu telliti konkreetelt selleks sündmuseks.

Iseenda tundepuhangut kirjeldades võin väita, et oli ikka uhke ja suur tunne küll, kui nii paljud laulavad sulle väga tuttavat ja läbi loomingulise protsessi armsaks saanud laulu!

Kui muusikapäevade meeskonnaga arutasime, et millist pealkirja võiksid kanda sel korral muusikapäevad, siis üksmeelselt leiti, et miks mitte just seda pealkirja. Nii sündiski! Muusikapäevad toimuvad sel aastal 22.-24. novembril. Muusikapäevadel tulevad esitusele just need lood ja laulud, mida iga kollaktiiv läbi aegade on kõige kallimaks pidanud. Loomulikult kõlab muusikapäevadel ühendkoori esituses ka nimilugu „Ainus ja oma“ ning kohal on kindlasti ka laulu autorid!

22. novembril kell 18.00 toimub laste kontsert Tapa Gümnaasiumis. Seal esinevad Tapa valla lastekollektiivid.

23. novembril kell 18.00 to-

mub noortekontsert Tamsalu Kulturnimajas. Esinemisjärg on Tapa valla noortekollektiivide käes.

24. novembril kell 17.00 esinevad Lehtse Kultuurimajas Tapa valla täiskasvanute isetegevuskollektiivid ning nagu juba eelpool mainitud, austab oma kohalolekuga meie üritust nimilaulu „Ainus ja oma“ autor Urmas Lattikas. Peale laupäevast kontserti toimub meeleeolukas pidu ansambliga „Kati ja Kalev“, kus palume kaasa võtta tantsukingad, lauale meeleepärane ning sissepääsutee lunastab 5€. Esinejatele tasuta! Muide, mainiksin siinkohal uhkusega, et daam, kes ansamblis laulab, on Lehtse Kammerkoori laulja ja koorivanem Kati Krabi!

Armsad lapsevanemad, tulge oma laste esinemist vaatama, kuulma, see on neile väga oluline ja tähtis. See näitab, et teid ei ole vallutanud ükskõiksustunne vaid te hoolite nii oma laste, kui nendega tegelevate ringijuhtide pingutustest! Armsad vallaelanikud, tulge teie ka vaatama, mis teie kaasteelised koori-, pilli- ja tantsuproovides selgeks on õppinud. Järgmisel suvel on Üldlaulu- ja tantsupeo aasta. Juba õpime hoolegal! See on soe tunne, kui tullakse vaatama, kui öeldakse hea sõna, kui minnakse koju, hinges soe tunne. Üks mõtteras veel. Meil on vallavalitsus, kes seni on väga hoolinud kultuurist ja toetab alati igakülgset kultuuri tegemisi. Selle üle ei saa uhkustada mitte iga valla või linna elanik. Kohtume muusikapäevadel 22.-24. november. 24.11 väljub buss Lehtse kell 16.30 Tapa keskvaljakult.

Lehtses järjepideva hariduse andmisse 155. aastapäev 20.10.2018

Foto Rene Viljat

Inimesel peavad olema nii juured kui tiivad

Lehtse Kool tähistas laupäeval, 20. oktoobril Lehtse piirkonnas järjepideva hariduse andmisse 155. aastapäeva. Uude koolihoonesse ja kultuurimaja Lehtse keskuses leidis tee üle 160 inimese, et meenutada oma kooliaega, kohtuda endiste kaaslastega ja tutvuda uute kooliruumidega. „Inimesel peavad olema nii juured kui tiivad“ on meie kooli moto. Laupäevane kokkusaamine kujuneski eelkõige rännakuks tagasi oma hariduse juurde juurde, tagasivaateks mõisakooli pikale ja sisukale ajaloole.

2017. aasta 20. mail jättis Lehtse koolipere hüvasti oma armsaks saanud koolimajaga Pruuna mõisas, kus piirkonna lastele jagati haridust kokku 98 aastat ning õpetada jõuti järjest nelja põlvkonda. Siis kogunes vana majaga hüvasti jätma 213 vilistlast ja koolitöötajat.

Koolieluga Lehtse keskusehoone uutes tingimustes on tänane koolipere harjuda saanud ühe õppeaasta jagu ja paar kuud käesolevast õppeaastast. See on olnud keeruline aeg meile kõigile. Mõned meie hulgast on joudnud puudust vana mõisapargi rikkalikustloodusest ja pikast jalgsi läbitud koduteest. Puudust oleme tundnud vana koolimaja ruumide rohkusest ja seal valitsenud õhkkonnast. Samas oleme täna kõik rõõmsad uue maja soojade ja valgete klassiruumide, avara aatriumi ning mugava ja kaasaegse söökla üle. Vanast koolist oleme alles jätnud oma lipu, vapi ja moto. Sobivamad sõnad on saanud koolilaul, mida oleme aastate jooksul oma hümniks pidanud. Jätkanud oleme oma vanade traditsioonidega nii palju, kui see on võimalik ning katsetanud ka uusi juurde luua.

Lasteaiapere on õnnelik, sest uued ruumid on valged, avarad ja tänapäevaseslt sisustatud. Laste arv rühmades on suurenenud ning ootel on mõned vabad kohadki. Mõödas on aeg korrerelamu kitsastes tingimustes. Suvel täitus lasteaia tegutsemisest Lehtses 25 aastat. Koos kooliga ühise juhtimise all on lasteaed olnud üheksa aastat. Täna saavad lasteaed ja kool ennast lõpuks ühtse perena tunda ja koos toimida.

Hariduselu aastapäevaks valmis meie kooli ajaloo jäädvustamiseks oluline ja ajatu raamat „Lehtse kool Pruuna mõisas“, mis võtab kokku 98 aasta pikkuse mõisakooli elu läbi erinevate ajastute ning annab aimu

ka piirkonna hariduselust varasemal ajal. Raamat on mahukas ja pildirokke. Kooli ajalugu uris põhjalikult ja raamatu koostas Tapal õpetaja ametit pidav Katri Lehtsalu ning pildimaterjaliga varustas fotograaf Rene Viljat, kes mõlemad on ka meie kooli vilistlased. Raamatu valmimist toetasid paljud vilistlased Pruuna mõisas peetud lahkumispeol ning Hooandja keskkonnas jagatud omapoolsete annetustega. Aastapäeval tutvustas autor trükivärsket teost ning samal öhtul said huvilised selle endale soetada. Hooandja keskkonna heldeid toetajaid ja teisi publisid aitajaid tänasime raamatu ja meenetega. Suur tänu ja sügav kummardus Katrile ja Renele tehtud töö ning nähtud vaeva eest. Aitäh Piret Pihelile Lehtse Kultuuri Seltsist, kes aitas projekte koostada ning hoolitseb selle eest, et raamat hariduselu aastapäevaks valmis saaks.

Hariduselu aastapäeval vilistlastele ja külalistele pakutud eeskava andis ülevaate kooli ajaloo erinevate aastakümnete jooksul. Südamliku muusikalis-sõnalise põimiku koostasid õpetajad Tiia Tikkerber ja Karin Vuntus ning kuulajate-vaatajateni töid selle meie kooli õpilased. Kasutatud oli erinevatele ajastutele iseloomulikke laulukesi ja muusikapalu kooli muusikaõpetuse varasalvest ning kooliga seotud luuletusi, jutukesi ja meenutusi trükisoojast raamatust „Lehtse kool Pruuna mõisas“. Õpilaste esinemine vaheldus ettekannete ja videotega vaatamisega.

Eeskava alustasid meie kõige

väiksemad lapsed lasteaia vanemast rühmast Leelo Jürimaa juhendamisel lauludega sügisest, millele järgnes direktori ettekanne „Lehtse lastead 25“. Edasi viidi publik videoringkäigule mõöda Pruuna mõisa, giidiks kooli kauaegne ajalooõpetaja Helle Koitjärv, kes kirjeldas kooliruumi ja elu sellel ajal, kui mõis eelmise sajandi alguses kooli käsutusse anti. Kooli vilistlane ja OÜ Pruuna Mõis juhatuse liige Priit Keskla tutvustas mõisahoone edasist käekäiku. Vilistlaste ja külaliste südamed jäid rahule, kuuldes, et elu Pruuna mõisas jätkub tulevikus seal avatava hooldekoduna. Huvilistel oli võimalus samal päeval varem käia Pruuna mõisas tehtut ka oma silmaga üle vaatamas. Eeskava jätkus Hooandja keskkonna tarbeks filmitud video vaatamise ning raamatut tutvustamisega. Peale sõnavõtte ja tervitusi lõppes ametlik

osa ühislauluga „Meie kooli laul“. Suur tänu Kairi Kroonile, kes meile armsaks saanud laulu sõnad uuendas ja vanale viisile sobivaks seadis.

Huvilistel oli võimalus külastada keskusehoonesolevaid klassiruumi ja uudistada lasteaeda. Õpetajad olid rühmades ja klassidesse välja pannud tänapäeval kasutuselolevaid õppevahendeid. Käsitööklassis oli avatud näitus „Mida õpetajad koguvad“. Koridorides olid välja pandud laste kunstitööd. Aatriumis ja kultuurimaja teise korruse saalis sai vaadata pilte ja videoid kooli tegemistest läbi aegade. Kultuurimaja punases saalis oli väljapanek koolis aegade jooksul kasutusel olnud asjade. Selle eest suur tänu kultuurimaja juhatajale Leelo Jürimale, kes need ajaloolised asjad omal ajal kogus, neile hohipaiga leidis ja näituse üles seadis.

Õhtu jätkus rõõmsa peoga ansambl OK saatel ning kestis hiliste öötundideni.

AITÄH kõigile vilistlastele ja külalistele, kes meie tegemiste vastu huutundsid ning meie maja kingituste, heade sõnade ja soovidega täitsid!

SUUR TÄNU meie esinejatele lastele LASTEAIAST: Kaur, Maribel, Loore Jete, Joanna, Jasper, Matias, Gregor, nende vanematele, tädi Leelo ja teistele lasteaiatöötajate!

SUUR TÄNU esinejatele KOO-LIST: Kert, Eliis, Sandra, Airi, Gertu, Laura, Kristjan Gunnar, Triin, Leandra, Kadri, Gerda, Elis, Sander, Mikk, Mehis, Denis, Martin, Katriin ja Sten ning Timo, kes igal pool abiiks oли!

SUUR TÄNU teile, õpetajad Tiia, Karin, Kristlin, Monika, Rita, Maren, Kaire, Eve ja majandusjuhataja Tiina! Tänu teie oskuslikele ja usinale tegutsemisele kujunes see päev ja öhtupoolik meile kõigile elamusterohkeks ja meeldejäävaks! Tänan kõiki koolipere liikmeid, kes oma panuse hariduselu aastapäeva õnnestumisesse andsid.

SUUR TÄNU kultuurimaja pere-naisele Anu Levinale, kes nõu ja jõuga igal pool abiiks oли.

AITÄH TEILE KÖIGILE!

Lõpetuseks lisan, et huvilistel on võimalik raamatut „Lehtse kool Pruuna mõisas“ omanikuks saada, pöördudes Lehtse kooli, kultuurimaja või raamatukogu pool.

Tegusat jätku kooliaastale ja rahulikku hingedega soovides,

Lehtse Kooli direktor

Merike Kärmas

Austusavaluseks Ellen Niidule ja Ilmar Talvele avati 7. novembril 2018 Tapa Linnaraamatukogu ees mälestuspingid.

Foto Vahur Saaremet

Saksi raamatukogu 100

Sirje Vösa
Saksi raamatukogu

Sada aastat tagasi kirjutas meie rahvakaarjanik A.H.Tammsaare: „Mälestus on lüli meie ja igaviku vahel. Nõnda mõeldes tuikab peas mõte; ehk on meis ometi pisut igavikku ja ehk võiks ometi mõnikord sünnipäeva mäletada. Ehk on meis ometi midagi, mis seob meid endiste põlvedega ja annab lootust tulevikus. Siis võiksime nukruseski naeratada omastele, sugulastele, hõimlastele.“

Tänava, 16. oktoobril tähistati Moel Saksi raamatukogu sajandat tegevusest ja teenust ja meeetud mõõdunut. Vaatamata sellele, et saja-aastases Eestis on olnud sellel perioodil mitu erinevat riigikorda, on raamatukogu

säilinud ja kohalikule rahvale lugemist pakkunud. Muutunud on vaid asukoht, näituste, väljapanekute ja ürituste sisu ja vorm ning muidugi oma sisult ka raamatud. 38 aastat Saksi raamatukogus töötanud Milvi Jõeots meenutab, et nõuka-ajal oli igas saadud raamatupakis 30% politilist kirjandust. Kuidas olid lood 1920-30ndatel aastatel, kahjuks pole teada, sest 1961.aasta tulekahju hävisid nii raamatud kui kogu dokumentatsioon. Õnneks on täna raamatukogus huvitavat lugemist piisavalt ja kui tuleb puudu, siis saab vajaliku raamatu tellida Tapa linnaraamatukogust või valla teistest raamatukogudest.

Kuni 15. detsembrini on Saksi raamatukogus üleval Milvi Jõeotsa koostatud näitus „Minu töö“

Saksi raamatukogus 01.11.1963-03.01.2001“. Milvi on alles hoidnud käsitsi kirjutatud näituste pealkirju, olukirjeldusi, meie kandi kohta kirjutatud ajaleheartikleid ja palju muud.

Lisaks saab tutvuda fotodega Saksi raamatukogu hoonetest, Elli Soosaare Vahakulmu-Saksi-Moe kandi maastikufotodega ning väljapanekut raamatukogule kingitud pühendusega raamatutest.

Tänan Tapa Linnaraamatukogu, Moe külaseltsi, Moe OÜ, Muddis õlu OÜ, „Eideratta“ hakkajaid naisi, Arlet Palmistet, lõõtsmängijat Randmar Tuulemäed, Tapa valda, kollege valla raamatukogudest ja Lääne-Virumaa Keskkraamatukogust ning kõiki lugejaid, kes Saksi raamatukogu juubeliürituse kordaminekule kaasa aitasid.

Koolitus kahesuunalise keeleküblasprogrammiga alustavatele õpetajatele

Viktoria Belitšev
Tapa Vene Põhikooli keeleküblasõpetaja

22.-26. oktoobril toimus Pärnus esimene kohtumine õpetajate vahel, kes planeerivad üldhariduskoolides õpetamist kahesuunalise keeleküblasprogrammi alusel. Koolitajateks olid professor Diane J. Tedick ja Tara W. Fortune USAst, Minnesota Ülikoolist.

Kahesuunaline keeleküblas on metoodika võõrkeelte omandamiseks juba väikelapseeas. Meetod on väga töötatud Ameerika Ühendriikides. Selle mudeli kasutamisel õpivad lastearühmas või klassiruumis koos kahe erineva emakeelega lapsed. Samaaegselt arendavad lapsed oma emakeelt ja õpivad lisaks teist keelt. Poole õppeajast veedavad nad ühe õpetajaga eesti keeles suheldes ja teise poole teise õpetajaga vene keeles. Programm on lapsevanemale vabatahtlik. Viimase 15-20 aasta uuringud (Tara W. Fortune, Diane J. Tedick, jt) on näidanud, et kahesuunalise keeleküblasõpetusega

saavutavad õppekava tulemused vähemalt samal tasemel kui nende ükskeelsetes programmis õppinud eakaaslased. Uuringud on näidanud ka seda, et teise keele oskuste arendamine on avaldanud positiivset mõju õppijate emakeele arengule.

Eesti üldhariduskoolides kahesuunalise keeleküblasõpetuse metoodikat praegu veel ei rakendata, kuna kahe keeles õppimist alustatakse juba lasteaades ning selle programmi alusel õpitakse Eestis 4. lasteaias. Meie valla lasteaias „Vikerkaar“ on vene ja eesti kodukeelega lastest moodustatud kahesuunaline keeleküblasrühm aastast 2016. Programm jätkub edasi koolides.

Tapa Vene Põhikool planeerib kahesuunalise keeleküblasprogrammiga alustada 2020 sügisel, kui lasteaia lõpetab kevadel I lend lapsi, kes on õppinud kakskeelset rühmas. Meie kooli õpetajad teevad selleks ettevalmistusi juba praegu ja osalesid aktiivselt koos teiste koolide (Tartu Annelinna Gümnaasium, Pärnu Tammsaare Kool, Tallinna Kunstigümnaasium ja Tallinna Avatud kool) meeskondadega koolitustel.

Koolituse käigus külastasime ka Pärnu lasteaeda „Trall“, kus sel kevadel lõpetab I rühm lapsi, kes on õppinud kahesuunalise keeleküblasõpetuse metoodika alusel. Tuleb tödeda, et meil, kogenud õpetajatel oli raske aru saada, missugune keel on lastel emakeel. Venekeelset tunnis toimetasid oma teguslapsid perfektelt vene keeles ja eestikeelset tunnis eesti keeles. Lisaks lisasid õpetajad, et selle metoodika kasutamisel, oskavad kõik lapsed juba lugeda, kes ladusamalt, kes veerides (ärme unusta, et alles on sügis).

Koolituse käigus valmis 5 suurepäras lõimitud aineõppel põhinevat projekti Eno Raua „Sipsiku“ ainete, mis aitas meil mõista, kui tähtis on selle meetodi juures õpetajate suur koostöö.

Kahesuunaline keeleküblasõpetuse parim valik lapsele, sest võimaldab õppida oma emakeele kõrvalt selgeks ka võõrkeelete. Võõrkeelsete õppimise kogemus tuleb kasuks lapsele ka edaspidises õppimises ükski millises keeles. Seega, ei ole veel hilja, liituda praegu lasteaias „Vikerkaar“ või aastal 2020 Tapa Vene Põhikoolis jätkuva programmiga.

Projekti käigus soetati videotehnikat, millega on loodud heal tasemel telestuudio valmidus.

Foto Madis Kivilsild

Koostööprojekt „Koolimeedia – hüppelaud päris meediasse“

Ilmar Kald
Tapa Muusika- ja Kunstikooli direktor

ERR'ile ja temale said projektis osalejad külalastada tele- ja raadiomaja, vaadata saate Ringvaade otse-eetri valmimist režiipuldi tagant. Rauno vedas eest õpitubasid ning kutsus neisse nõuandeid jagama näiteks Jüri Piheli, Marii Karelli, Oskar Lehema ja jt.

Antud projekti käigus soetati videotehnikat, millega loodi väga heal tasemel telestuudio valmidus. Lisaks saab antud tehnikat kasutada kohalike kultuuri- ja spordiürituste jäädvustamiseks. Kuna projekti üks eesmärke on formaal- ja mitteformaalõpppe loimi mine, siis kõikidel projektis osalenud koolidel on võimalus koostöös mediaõppilased. Nõu, jõu ja tehnikaga oli abiks ka kooli vilistlane, Ringvaate ja AK režisöör Rauno Viltrop.

Kuna toetust jagati koostööprojektidele, siis nüüd tuli leida partnerid. Maksimum toetuse, kuni 10000 euro taotlemiseks pidi neid kokku saama lausa viis. Mul on väga hea meel, et selle plaaniga tulid kaasa Tapa Gümnaasium, Tamsalu Gümnaasium, Eesti Ringhääling ning OÜ Hevil.

Projekti eelarveks kujunes esialgu pisut üle 13000 euro. ENTK toetas projekti 7500 euroga, mis jää loodud summast väiksemaks ning olime sunnitud eelarvet korrigeerima. ENTK toetusele lisasid koolid omalt poolt kokku 2800 eurot ning OÜ Hevil (Rauno Viltrop) üle 600 euro.

Vaieldamatult oli just Rauno Viltrop kogu selle projekti süda. Tänu

Muusika- ja kunstikool ootab tagasisidet!

Tapa Muusika- ja Kunstikool teeb ettevalmistusi juba järgmiseks õppeaastaks. Palume selleks teie abi. Me ootame tagasisidet kõikidel neilt, kes oleksid huvitatud laulustuudios osalemisest, nii Tapal kui ka Tamsalus.

Huviliste vanus peaks jääma 8.-16. eluaastani. Täpne õppetormaatsel selgub siis, kui huvilised on leitud.

Samuti tahame teada, kas Tamsalus oleks huvi kunstiosakonna järele.

Palun saatke oma vabas vormis soov hiljemalt 1. detsembris aadressile anni@tapamuusikakool.ee

Anni Rikker

Tapa Muusika- ja Kunstikooli õnneala juhataja

Eesti Evangeelse Luterliku kiriku Tamsalu Lunastaja koguduse Jumalateenistused

25.novembris, kell 14:00

9.detsembris, kell 14:00

24.detsembris, kell 14:00 jõuluõhtu sõnajumalateenistus.

Talituste (ka matusetalituste) puhul helistada 53413738 (Elle Olt)

Koguduse hooldajaõpetaja on Viru praoast Tauno Toompuu Koguduse jutlustaja on Juhan Rumm.

Tapa Valla Noortekogu sai juurde viis uut liiget

Kristel Külmallik
Tapa Valla Noortekogu esinaine

Tapa Valla Noortekogu valis 29. oktoobril enda sekka uusi liikmeid. Kokku tuli viis uut liiget. Kolm neist õpivad Tapa Gümnaasiumis. Kaheksanda klassi õpilane Sandra Karajev ja seitsmendas klassis õppiv Reno Panov on mõlemad väga kunstilemmelised. Kolmas uus tulija on kaheksanda klassi õpilane Lisette Matsiselts, kes kooli kõrvalt õpib muusikakoolis flööti. Tamsalust tulid meie sekka kaks vahvat Tamsalu Gümnaasiu-

mi abiturienti Analis Veeremaa ja Eliis-Meredy Klemmer. Analis ja Meredy tegelevad vabal ajal karate ja rahvatantsuga.

Vanadest liikmetest jätkavad noortekogu tööga Kelly Vildek, Airi Võsuri, Kristel Külmallik, Marjette Maie Müntser, Romet Matsiselts, Betty Abel ja Markus Prokuda.

Tapa Valla Noortekogult on see aasta oodata palju uut. Asusime usinasti tööle ja juba peagi jõubab valda esmakordsest noortekogu korraldatud tunnusüritus. Plaanime parandada koostööd nii vallavalitsuse kui ka Eesti Noorteühinduse Liiduga.

Mardiküunal

Foto Viktorija Belitšev

Mardilaupäev Tapa Vene Põhikoolis

Viktoria Belitšev draamaringi juhendaja

*Mis on mardikesel muret,
Kus ta saab, mis ta sööb.
Ulgub küla üksi kaudu,
Kerjab makikannikaid.*

(Eesti Rahvapärimuse Kooli koolitus "Hakkame Santima! Maagiline kadri- ja mardipäeva kombestik")

10.november on eesti rahvakalendris mardipäev, mis tähdendas, et öuetööd olid lõpetatud, algasid tubased tegevused. 9.november on mardilaupäev, kui joostakse majast majja marti. Mardisandid riitetavad end tumedesesse meesterietesse ja käivad uksele uksele. Nad laulavad, tantsivad, esitavad mõistatusi ning õnnistavad pererahvast viljaõnnega.

Marti ei lasknud ükski peremees ilma välja. See oli nagu õnnistuse tooja ja kui selle välja lasksid minna, siis ei olnud majal õnnistust.

Meie kooli draamaringi õpilased maskeerisid end mardilaupäeva hommikul martideks ja tutvustasid algklassidele mardipäeva kombestikku.

Mardisandid saabusid fuajeesse teretamislauluga. Mardiema tervistas oma vitsakimbuga pererahvast: „Ter-veks ja teravaks!“. Mardiisa tutvustas lastele mardipäeva tavasid. Martidel oli käes põlev küünal, mis on eeoleva aasta kevade esimeseks märgiks. Sama küünlaga võib süüdata jüritule ja lõpuks jaanitule ning küünla sinna jäätta. Mardilaps Tanja viskas pörandale igasse toanurka seemneõnne. Väiksemad laulsid, suuremad mardid tanttsisid „Kaera-Jaani“.

Mardilaps Diana mängis flööti. Peale selle uurisid mardisandid, kas õpilastel ikka oskust ja mõistust jagub. Saadi hakkama kõigi mõistatuste äraarvamisega, seega mõistust ja aru koolilastel jagub küllaga. Koos pererahvaga proovi "aastase leivakoti kaalumist", kes jaksab oma leivakoti-jalakest seljale tõsta. Samuti ennustati ilma kadripäevaks ning loomulikult kuulutati ametlikult välja, et kahe nädala pärast on kadrid ning siis nelja nädala pärast jõulud. Lahnudes said mardisandid endale ka palju ande, mille eest nad viisakalt tänasid pererahvast, soovides neile head viljaõnne. Ja nii nad teele läksid!

Sõnalise osa pani kokku ja tegi proove õpetaja Viktoria Belitšev. Laulud ning tantsud õpetas mardisantidele selgeks õpetaja Kaida Mikola.

Noorte tugila Tapal

Liisa Allsoo noorte Tugila spetsialist

Alates selle aasta novembrist liitus MTÜ Tapa Lastekaitse Ühing üle-eestilise Tugila programmiga, mis on mõeldud noortele, kes sooviksid noorsootöötaja abi ja toetust tööle või õppimiseks.

Kellele on Tugila mõeldud?

Tugila programm on mõeldud eelkõige mittetöötavatele või/ ja mitteõppivatele nooretele vanuses 15-26 eluaastat. Eesmärgiks on taolistele noorte tagasitoomine kogukonna- ja ühiskonnaellu. Samas on see programm mõeldud ka noortele, kes juba kas õpivad või on muud moodi hoiivatud (töötamisega, ajateenistusega, lapsehoolduspuhkusel olemisega), kuid samas mõtlevad tulevikule ja soovivad midagi muuta praeguses elukorralduses. Tugila programm on mõeldud kõigile, kel hetkel veel puudub vajalik informatsioon, julgus või võimalused, kuid kes sooviksid oma ellu tuua muutusi.

Miks sellist programmi vaja on?

On teatud osa noori, kes on passiivsed või ei soovi üksinda seliste teemadega tegeleda. On ka

selliseid, kelleni õige info lihtsalt ei jõua. Tugila programmi raames saame aidata noori, kellel oleks vaja seda teist inimeste, kellega mõtteid vahetada, saada julgust ja vajalikku informatsiooni. On juhtumeid, kus noor lihtsalt ei suuda valida, mida edasi õppida või teha ning seetõttu jäädakse mõlemast kõrvale. Selliste juhtumite puhul oleks võimalik ka juba näiteks ennetavalt toetada ning jälgida ja julgustada, et vajalikud sammud ja otsusid saaksid siiski õigeaegselt langetatud. Eesmärk on, et keegi meist ei jäiks kõrvale.

Mida programmis osalemine noore jaoks tähendab?

Programmis osalemine ja toevastuvõtmine on noore jaoks alati vabatahtlik. Puuduvad kohustuslikud igapäevased või –nädalased kohtumised. Ainukeseks sooviks on üks kord ikka noorega kokku saada, et tal oleks ka teada, kellega ta suhteb. Edaspidine suhtlemine saab paika pandud vastavalt kokkuleppele kas siis telefoni, e-posti vms teel. Suhtlus toimub vabas vormis ja mugavas õhustikus. Just täpselt nii, nagu noor ennast väljendada soovib ja oskab. Edasine koostöö on juba väga individuaalne. Pakume noorele välja võimalusi, millest

ta saaks või võiks osa võtta kas üksinda, või koos meiega. Edasine suhtlemine toimub täpselt nii kaua kuni noor seda ise soovib või tal vajalik on.

Kuidas meiega ühendust võtta?

Üheks võimaluseks on näiteks see, et tullakse kohale meie noortekeskusesse Kooli 24 Tapa. Või siis võetakse meiega ühendust muul moel. Näiteks e-maili vahendusel: liisaallsoo@gmail.com või ave.pappe@tapa.ee Samuti on meiega ühendust võimalik saada ka Facebooki vahendusel (MTÜ Tapa Lastekaitse Ühing, Tapa Noorte Tugila või Liisa Allsoo). Kuna juba on nii, et ikka on meie kõigi hulgas keegi, kes teab kedagi, keda see programm võiks aidata või toetada, siis julgustame kõiki meiega julgesti ühendust võtma. Meiega võivad ühendust võtta kõik- noore vanemad, õed-vennad, vanavanemad, sõbrad, tuttavad, öpetajad, jt.

Noortekeskuste Noorte Tugila programmi tegevuste elluviimist rahastatakse haridus- ja teadusministri kinnitatud ning Eesti Noorsootöö Keskuse poolt elluviidava ESF kaasrahastatud programmi „Törjutusriskis noorte kaasamine ja noorte tööhõivevalmiduse parandamine“ raames. Lisainfo programmi kodulehelt.

Kaitseleit 100

Hannes Reinomägi

11. novembril tähistati Tapal Eesti Kaitseleitu 100. sünnipäeva, mälestades Eesti Vabadussõjas langenuid.

Mälestusteenistusti peeti Hans Kõiva ja 3 tundmatu haua, Imastu sõjaveteranide kodu elanike kalmu ja vaksali seinal paikneva Tapa vallutamise mälestustahvlvi ning õpetaja ja Kaitseleitu üksuse rajaja Tapal, Kalju Kuld'i kalmu juures. Kaitseleitu Viru maleva kaitseleitlased, naiskodukaitsjad ja 1. Jalaväebrigadi esindaja kapten Rene Rebane koos Tapa vallavanema ja linnakodanikega asetasid pärjad ja küünlad langenute kalmudele. Mälestusteenistusti pidas 1. jalaväebrigadi kaplan Peeter Pae-nurm. Lisaks pürgade ja küünalde asetamistele toimusid ka sõnavõtud, kus mälestasid ja meenutasid sajanditaguseid sündmusi Viru maleva pealiku abi leitnant Rain Sepping ja lipnik Jaan Viktor ning Tapa vallavanem Riho Tell. Kohal oli ligi 20 inimest.

Mälestame meie esivanemate kangelaslikkust!

Mälestusteenistuste käigus asetati langenute kalmudele pärjad ja küünlad.
Foto Indrek Jurtšenko

Seeniorite tegemised

Jõulukuu alguses – 06.12 algusega kell 11.00 – korraldab Lääne-Viru Rakenduskõrgkool Rakvere Spordihallis (Kastani 12) Seeniorite messi ja laata. Sündmus on suunatud kõigile Lääne-Virumaa inimestele, kes peavad lugu aktiivsest eluviisist, sportlikest tegevustest ja heast meeletehutusest. Samuti neile, kes soovivad jõulukingitusi soetada.

Messi raames esinevad mitmed eakate kollektiivid – nii tantsijad kui ka lauljad, samuti toimuvad ettekanded tervise teemadel, erinevate teenuste tutvustused, terviseandmete mõõtmine ja palju muud huvitavat. Head muusikat esitab Voldemar Kuslap.

Kõik huvilised on oodatud müümaga isevalmistatud toodangut. Ostes jõuluvana kotti kingitud kohalikelt eakatest, väiketootjatelt ja -ettevõtjatelt toetame oma piirkonna ettevõtlust ja säätame keskkonda.

Üritus on tasuta, ka müüjatele kohatasu ei ole. Kõik on oodatud – tule ise ja kutsu sõber ka kaasa!

Registreeru laadale: pillekoit@lvrkk.ee
või 3295962

**TEGUSAD
SEENIORID
MESS JA LAAT**

Rakvere Spordikeskuses
6. detsembril 2018, kell 11-16

Messil toimuvad

- huvitavad ettekanded
- tervistavad tegevused
- teenuste tutvustused

Meeleolu loovad **VOLDEMAR KUSLAP** ning seeniorite laulu- ja tantsuringid

Oodatud on kõik olenemata vanusest
Üritus on KÖIGILE TASUTA!

Müügikohtade registreerimine kuni 02.12.2018
e-postil pillekoit@lvrkk.ee või telefonil 329 5962
Üritust korraldab Lääne-Viru Rakenduskõrgkool

LÄÄNE-VIRU RAKENDUSKÕRGKOOL
Väljakutse alus - parem tulurikk!

Villages on Move Baltic

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Tapa linnakalmistul akteeritakse 65 hooldamata hauaplatsi

Sõnumed

19. oktoobril vaatas komisjon üle eelmise aasta septembris märgis-tatud 86 hooldamata hauaplatsi. Komisjon selgitas välja, et 21 hauaplatsi olid korrastatud ja kustutas need hooldamata hauaplateside nimekirjast, kuid 65 hauaplatsi olukord ei ole muutunud ning komisjon otsustas need akteerida ning tunnistada hooldamata hauaplatesideks.

Tapa linnakalmistu kasutamise

eeskirja järgi on hooldamata hauaplati rohtunud või vósastunud ja hauakivid on muutunud loetamatuks. Samuti kui hauarajatised on oluliselt sammaldunud, läbi roostetanud ja lagunenud ning hauaplatesile kogunenud prahist on ilmne, et seda ei ole pikka aega hooldatud.

Akteeritud hauaplatesidel puuduvad kalmisturegistris ajakohased kasutajate kontaktandmed ning taotlust lepingu sõlmimiseks ei ole esitatud.

Hauaplateside kasutajad võivad kahe kuu jooksul teate avaldamisest

võtta ühendust kalmistu haldajaga, hauaplates korrastada ning anda kalmistu haldajale teada oma soovist jätkata hauaplatzi kasutamist.

Pärast kahekuulise tähtaaja möödumist võetakse hauaplates arvele kasutajata hauaplatesina ning antakse taaskasutusse, kui viimasest matusest on möödunud vähemalt 20 aastat.

Hooldamata hauaplateside nimekirja saab vaadata Tapa valla kodulehel <http://www.tapa.ee/tapa-linnakalmistu> ja kalmistu registris <http://www.kalmistud.ee/Tapa-Linnakalmistu>.

Vallavanem Riho Tell ja kolonel Vahur Karus

Foto : I.jalaväebrigada

Koostöö valla ning kaitseväge vahel kui mõlema edu võti

Marina Loštšina,
1. jalaväebrigada

oleks võimalikult kiire ning efektiivne, peame me üksteise vajadustest ning võimalustest väga hästi teadma.

Teiseks, kaitseväel käsil olevad ehitusprojektid – tähtsaim linna jaoks on ehk nn tankitee – vähendavad meie masinate ja tehniika liikumist läbi linna ning sealööki aitavad kaasa Tapa linna taristu parandamisele.

Aga ka tervislike eluviiside pro- pageerimine. Kui veteranipäeva korraldajad eelmisel aastal küsisid, kuhu võiks toetuseks saadud raha investeerida, seisid 1. jalaväebrigada selle eest, et parandada sportimis-võimalusi Tapal. Hiljuti saigi väli-trenažööride plats terviseraja kõrval valmis. Neljapäeval, 15. novembril on Tapa gümnaasiumis meie spor-diinstruktorid, kes viivad kehalise kasvatuse tunni läbi. Siit saab minna edasi ning korraldada koos erinevaid spordiüritusi.

Seoses Scoutspataljoni kolumisega Paldiskist Tapale on vallal tekinud võimalus suurendada tulubaasi. Kui elukutselised sõdurid otsustavad ennast valla elanikeks registreerida.

Palju neid inimesi on?

Võtame esialgu tagasisiduslikult. Ehk 400 inimest.

Ja kuidas seda võiks saavutada?

Tapa vallal on suur huvi kohtuda nende sõduritega ja arutada kõiki võimalusi, kuidas vall vald saaks toetada meie elukutseliste sõdurite ümber-asumist. Ka meie huvi on muidugi see, et sõduritel oleksid head elamis- ja ka vabaaja veetmisvõimalused. Kohtumine kindlasti toimub, hetkel otsime sobilikku kuupäeva.

Mis on järgmised sammud?

Esialgsed tegevused, mida me oleme paika pannud, on seotud majanduse elavdamisega piirkonnas. Selle eesmärgi saavutamine on aga tihedalt seotud informatsiooni saadavusega.

Tapa linnakus teenib igapäeva-selt koos liitlastega pea neli tuhat kaitseväelast ja töötajat. See tähen-dab seda, et kõik need inimesed tarbivad teatud teenuseid. Näiteks, juksur, õmbleja, toitlustusasutu-sed jne. Leppisime kokku, et koos töötame välja küsimustiku, kus me uurime meie teenistujate käest, mis on need teenused, mida nad tahavad tarbida. See annab ka Tapa vallale võimaluse paremini aru saada, milliste teenuste järel on suurem vajadus, kuidas anda informatsiooni juba olemasolevatest teenustele pakkujatest ning mis firmasid võiks vall siia kohale meelitada.

150 aastat hariduse andmist Tamsalus

Maie Nõmmik
öpetaja

2. juunil kogunesid Tamsalu Gümnaasiumisse vilistlased ja endised öpetajad, 18. oktoobril jõudis tähis-tamiskord kooli õpilaste ja öpetajateni. Üheskoos peeti pidustusi Tamsalu kooli 150. aastapäeva puhul.

Tamsalu kool ja selle eelkäijad

Tamsalu kooli eelkäijaks on Uudeküla külakool. Senistel andmetel sai kooliharidus Tamsalu kandis alguse 1868. aastal. Hiljuti kooli ajalugu uurides leidsime aga digitaliseeritud arhiivimaterjalide hulgast Öpetatud Eesti Seltsi poolt öpetajate hulgast 1863. aastal läbiviidud küsitluse vastused. Üks vastajaist on olnud 28-aastane koolmeister Hindrik Konsta, kes kirjutab, et tema hakkab sügisest Uudekülas lapsi öpetama. Ta lisab, et juba kaks aastat ei ole Uudekülas lapsi öpetatud. See tähendab, et Uudekülas võis kool tegutseda juba 1863. aastal vői veelgi varem. Kool asus algul ühes talumajas. Külakoolid tegutsesid 19. sajandi teisel poolel ka Loksal, Järva-jõel ja Naisteväljal.

1872. aastal tuli Uudekülla koolijuhatajaks Pilistverest pärít Jakob Karelson. Ta oli siin öpetajaks 25 aastat – kuni 1897. aastani ja on maetud Uudeküla kalmistule. Jakob Karelson oli töeline „maa sool“, tüüpline är-kamisaegne koolmeister. Ta mängis viulit ja juhatas laulukoori, täitis ka vallakirjutaja ülesandeid. Jakob Hurda õhutusel kogus ta suulist rahvapärimust. Tema ajal kasvas õpilaste arv, sest 1876. aastal valmis raudteeliin Tapalt Tartusse, mis omakorda tegi võimalikuks lubjatööstuse arengu Tamsalus. Asula laienes, inimesed said tööd nii raudteel kui lubjatehases, seega oli ka lapsi rohkem.

1909. aastal nimetati Uudeküla vallakool Nõmmküla 2-klassiliseks ministeeriumikooliks. Samal aastal sai valmis uus koolihoone - nn kivikoo-limaja Uudekülas Tamsalust Väike-Maarja poole viiva tee ääres. Kui 20. sajandi alguses oli koolis 4 klassi, 42 õpilast ja 3 õpetajat, siis 1916. aastal juba 122 õpilast. Koolijuhatajaks oli Karl Augas, seejärel August Merits. 1914. aastal tuli õpetajaks Aleksander Jaakson, kes I maailmasõja alguses mobiliseeriti, osales Vabadussõjas ja oli Eesti Vabariigi ajal Tondi sõjakooli ülem ning haridusminister.

Eesti Vabariigi iseseisvumise järel sai Uudekülas asuvast koolist Tamsalu 6-klassiline algkool. Kuna klassikomplekte ja õpilasi oli rohkem, tek-kis ruumipuudus. Kasutusele võeti riigistatud Tamsalu mõisa hooned, mis olid üsna halvas seisus. Osa lapsi käis tundides Uudekülas ja osa Tamsalus. 1931. aastal sai kool endale ruumid Uudeküla mõisa endises hoones nn puumajas. Osa algklassidest jäi vanasse kivikoolimajja. Koolijuhatajateks olid Eesti Vabariigi ajal Jakob Merits (1919-1930), ajaloo õpetaja Peeter Kaik (1930-1931) ja Herbert Tubro (1931-1944). Koolis tegutses laulu-

koor, näitering, käsitoöring. Koolijuhataja H. Tubro juhtis orkestrit, kus ta ise mängis viiulit. Igal kevadel toimusid vörkpalli-, jalgpalli- ja rahvastepallivõistlused. Noorkotkaste ja kodutütarde rühmades pöörati suurt tähelepanu isamaalisele kasvatusele. Kooli juures oli ilus ja korras aed. Õpilasi oli Eesti Vabariigi ajal 200 ringis. Koolitöö algas hommikul kell 9, talvel kell 10, et valget aega kasutada, sest elektrit koolimajades ei olnud. Koolivormiks oli tumesinine, valgete nööpide ja valge kraega kittel. Tamsalu algkool oli üks suuremaid Järvamaal.

Eesti Vabariigi aegsete koolijuhatajate saatus oli kurb. Nõukogude ajal 1941. aastal arreteeriti Jakob Merits, kes oli 10 aastat Siberis vangilaagris. Herbert Tubro mobiliseeriti 1944. aastal ja langes töenäoliselt lahingutes Tartu all. Peeter Kaik lasti sakslaste poolt 1941. aastal Paide vanglas maha.

Pärast II maailmasõda sai kooli nimeks Tamsalu 7-klassiline kool. 1950. aastatest olid koolis nii eesti kui vene õppekeelega klassid. Kooli tulid noored õpetajad, kellest sai pikaks ajaks Tamsalu kooli raudvara: Karin Poom, Meeri Voore, Milvi Müürissepp, Helga Tammerk, Luule Reinberg, Illa Kask, Ants Korjus, kes oli hiljem ka Tamsalu keskkooli direktor.

1957. aastast alates tegutseski kool keskkoolina. Õpilasi oli juba üle 300. Õpiti kaheks vahetuses. 1960. aastal valmis Tamsalus lõpuks uus koolimaja, mis peagi jälle kitsaks jäi. Tamsalu ettevõtted (lubjatehas, liipriimmutustehas, EPT) vajasid järjest rohkem tööjõudu. Seega oli ka rohkem lapsi. Tänu energilisele direktorile Mart Lepiksoole tehti 1981.-1982.a. koolile juurdeehitus: ehitati õppeklassid ja maneež, aula ning köögiplokk. Kooli juures oli staadion ja kooliaed. Populaarsed olid keemia- ja geograafaring, lavastati näidendeid. Kuulsaks said Tamsalu kooli sportlased, eriti suusatjad. Aktiivselt osaleti Eesti Õpilasmaleva töös. Karin Poomi initsiativil pandi alus kooli laulupidude traditsioonile, mis on püsinud 50 aastat.

Eesti Vabariigi taasiseseisvumise ajal 1991. aastal oli Tamsalu Keskkoolis 738 õpilast. 15. veebruarist 1995 kannab kool Tamsalu Gümnaasiumi nime. 21. sajandi algul direktor V. Arusaare ajal renoveeriti põhjalikult nii vana kui ka uus maja. Kuna endised suured ettevõtted on töö lõpetanud, siis on õpilaste arv kahanenud. Lapsi on koolis praegu 350. Koolielu käib endiselt ajaga kaasas: toimub digipõre, osaletakse rahvusvahelistes projektides jne.

Anne Kraubner

5.–9. novembrini toimus Tamsalu Gümnaasiumis kuues maailmanädal. Selle nädala teemad olid õiglane kaubandus, inimõigused, toit, keskkond, looduskeskkonna säätmine, tolerantsus ja kultuuripädevus.

Novembri kolme nädala jooksul on võimalik vaadata nelja näitust: *Keenia valguses ja varjus*
Millist maailma tahame aastaks 2030?

Sa oled, mida sa sööd
Šokolaadikampaania

Lisaks sellele on väljapanek Aire Aksiimi looma- ja Aafrika-teemalistest maalidest.

Esmaspäeval rääkisid 11. klassi õpilased Liselle, Kert, Mari ja Kar-men oma osavõtust nädalavahetusel toimumud Erasmus+ projekti „New Forms of Activism“ rahvusvahelisest kohtumisest, mis toimub Eesti, Soome ja Läti koostöös ning tee-mad on eetiline tarbimine, õiglane kaubandus ja viisid, kuidas oma sõnumit levitada.

Teisipäeva – rahvusvahelise sõ-jast tulenevate keskkonnakahjude tõkestamise pääva tähistamiseks vaadati klassijuhatatundides filmi „Veri mobiilis“. Külas oli Vao majutuskeskuse juhataja Jana Sele-sneva koos kolme tüdrukuga (kaks Gruusiast ja Süüriast) ning kahe noormehega (Pakistanist ja Eritreast). Kohtumise jätkus on plaanis ühiselt jõule tähistada ja saada rohkem teada nendest maadest ning kultuuritest.

Kolmapäeva hommikupoolikul täitis vahetunde heategevuslaat, kus sai osta ja maitsta küpsetisi ja toite erinevate maade köögist. Esindatud olid näiteks Šveits, Saksamaa, Prantsusmaa, USA, Venemaa, Eesti. Laadal olid müügiks ka valik kaupu MTÜ MONDO poest. Külaliseks oli Maria Tomson, kes oli aasta

Reedel olid külas kapten Rene

Külaliseks oli Pille-Mai Helemäe, kes laiendas meie silmaringi ja teadmisi Birma eluolust ja kultuurist, kuna töötas seal vabatahtlikuna.

Kogu nädala jooksul tehtu

laiendas silmaringi ja teadmisi nii õpilastel kui õpetajatel ning meie tegemistest jõudis sõnum kogukon-nale ning kaugemalegi.

Loksa Kultuurikeskuses, esmas-päeval, 17. detsembril 2018, algus kell 17.

Tapal Arenduskojas, teisipäeval, 18. detsembril 2018, algus kell 17.

Infopäevade päevakord:

MTÜ Arenduskoda LEADER-meetmed 2019. aastal.

Nõuded projektitoetuse taotleja-te ja taotluse lisadokumentidele.

Taotluste esitamisest ja menetlemisest.

Projektitoetuse teavitamisest.

Infopäevad viib läbi Arenduskoja projektide konsultant-spetsialist Tiina Vilu (tiina@arenduskoda.ee)

Maailmanädal Tamsalu Gümnaasiumis

Pille-Mai Helemäe näitas õpilastele Birma asukohta kaardil.

Foto Mai Kroonmäe

alguses vabatahtlik *Rise and Shine* koolis Shianda provintsis Keenias ja ta jagas oma mõtteid ja nägemust tööst vabatahtlikuna.

Päeva lõpetas heategevuskont-sert, kus esinesid meie lauljad, tan-tsid ja pillimehed. Külalisesinejad olid Taavi ja Maria.

Neljapäev oli pühendatud õiglasele kaubandusele. Tuule ja Analii peetud imelises õiglase kaubanduse kohvikus oli rohkesti külastajaid ning koolipere nautis lõunasoogi lisana õiglase kaubanduse kakaod. 11. klassi õpilane Kert tegi vahekokkuvõtte oma õiglase kaubanduse uurimistööst ja küsitleust õpetajatele ning gümnaasiumiõpilastele.

Külaliseks oli Pille-Mai Helemäe, kes laiendas meie silmaringi ja teadmisi Birma eluolust ja kultuurist, kuna töötas seal vabatahtlikuna.

Arenduskoja 2019. aasta LEADER toetuste taotlusvoorude infopäevad toimuvad 2018. aasta detsembris

Heiki Vuntus,
Arenduskoja tegevjuht

MTÜ Arenduskoja 2019. a LEA-DER toetuse taotluse vastuvõtu-voor on avatud 4.–13. veebruar 2019. aastal:

Meede 1.1 Elulaadiettevõtluse toetus, eelarve 40 000 eurot.

Meede 1.2 Mikro- ja väike-te-võtete arendamine, eelarve 120 000 eurot.

Meede 2.1 Kogukonnainves-teeringute toetus, eelarve 120 000 eurot.

Meede 2.2 Aktiivne ja tegus ko-

gukond, eelarve 25 000 eurot.

Meede 3.1 Ajaloo- ja kultuuripärandi väärustamise investeeringute toetus, eelarve 50 000 eurot.

Meede 3.2 Kultuuripärandi hooldmine, eelarve 20 000 eurot.

Toetuste eelarve kokku on 375 000 eurot.

Infopäevad toimuvad järgmiselt:

Võhma Seltsimajas esmas-päeval,

10. detsembril 2018, algus kell 17.

Kadrina Raamatukogus, teisi-

päeval, 11. detsembril 2018, algus kell 17.

Kuusalu Rahvamajas, neljapäe-

val, 13. detsembril 2018, algus kell 17.

MTÜ Arenduskoda

LEADER
ESTI

Tapa - Moe kergtee on valmis

Andrus Freienthal
abivallavanem

20. septembril alustati Tapa – Moe kergtee teise etapi ehitamisega. 2017 aastal ehitati esimene etapina valmis Moe keskuse ja Rakvere-Pärnu riigimaantee vaheline lõik. Käesoleval aastal rajati jalg- ja jalgrattatee lõik Olerex AS tankla juurest kuni Moe ristmikuni. Rajatud kergtee pikkus on ligikaudu 1700 meetrit ning selles on valgustatud lõik linna piirist kuni raudteeületuskohani. Jalgrattatee sai asfaltkatte. Ehituse suhteliselt hilise alustamine oli tingitud sellest, et projekti kooskõlastamine Maametiga, Maanteeametiga ja Eesti Raudtee AS-ga võttis planeeritust kauem aega.

Korraldatud riigihanke tulemusena osutus majanduslikult soodsaimaks Verston Ehitus OÜ poolt esitatud pakkumus maksumusega 283 512 eurot koos käbemaksuga.

Silmas pidades jalakäijate ja jalgratturite liiklusohutust, oli

Raudteed ületades tuleb olla maksimaalselt ettevaatlik. Foto Andrus Freienthal

juba ammu vajadus Tapa linna ja Moe keskuse vahelise kergtee järel. Seejuures on see esimene Tapa valla poolt rajatud kergtee, mis ületab raudteed. Seepärast tuleb kergtee kasutajatel olla raudteed ületades maksimaalselt ettevaatlikud. Raud-

teeületuskoha juures on paigaldatud spetsiaalsed tökked, mis juhivad jalakäijate ja jalgratturite tähelepanu raudteele. Eesmärgiga tagada jalakäijate ohutus, rajati Moe ristmikul riigimaanteele ohutussaarega teeületuskoht.

PAKENDIJÄÄTMETE SORTEERIMISE JUHEND

SEGAPAKEND PIIMA- JA MAHLAKARTONG METALL- JA PLASTPAKEND	KONTEINERISSE SOBIVAD: Plastist joogipudelid ja -kanistrid, kosmeetika- ja hooldustoodete pakendid, muud plastpakendid, kilekotid, pakkikile. Puitpakendid, tekstiilipakendid.	KONTEINERISSE EI SOBI: Plastist tarbeesmed, hügieenisidemed ja mähkmed. Mänguasjad. Kummist tooted. Ohtlikku ainet sisaldavad pakendid. Röivid, jalanoud. Ehitusmaterjal. Pöllumajandusplast.
KLAASPAKEND	Värvilisest ja värvita klaasist pudelid ja purgid (nt karastusjookide, mahlade, siirupite, alkohoolsete jookide taara). Kosmeetika- ja hooldustoodete klaaspakend.	Akna- ja lehtklaas. Valguslambid ja elektripirnid. Eriotsarbeline ja peegelklaas. Keraamika ja portselan (näiteks toidunöud).
PAPP JA PAPER	NB! Klaaspakend kogutakse samasse konteinerisse koos segapakendi juhul, kui segapakendi konteineri vahetus läheduses eraldi klaaspakendi konteinerit ei ole.	Ajalehed, ajakirjad, raamatud. Määrdunud või vettinud paber ja papp. Fooliumi või kilet sisalda paber, papp, kartong (näiteks mahlapakid). Pehmepaber (näiteks tualettpaber). Mähkmed ja hügieenisidemed. Kile. Foolium. Kopeerpaber. Vahtplast. Ehitusel kasutavat paber ja papp.

PAKENDIKONTEINERISSE ON LUBATUD TUUA AINULT PAKEND, MIS EI SISALDA TOODET!

JÄÄTMETE ASETAMINE PAKENDIKONTEINERI KÖRVALE ON KEELATUD!

PALUME SUUREMAHULISED PAKENDID (NÄITEKS PAPPKARBID JA -KASTID, MAHLAPAKID)

ENNE KONTEINERISSE ASETAMIST KOKKU SURUDA.

Mida teha kodumajapidamistes tekkivate jäätmetega?

Mailis Alling
keskkonnaspetsialist

Tapa vallas on kõikidel kodumajapidamistel kohustus liituda korraldatud jäätmeveoga. See tähendab, et kodudes tekkivad olmejäätmehed tuleb panna enda jäätmekonteinerisse ning vastavalt graafikule tühjendatakse see jäätmeveofirma poolt ära. Lisaks on olemas avalikud klaaspakendi, segapakendi ning paber/papi konteinerid, kuhu saab viia kodudes tekkinud vastavat jäätmed. Jäätmete sorteerimine on oluline, kuna see suurendab taaskasutusse suunatavate jäätmete protsendi ning vähendab jäätmete kõrvaldamist jäätmekäitluskohtades.

Nende jäätmete jaoks, mida ei ole võimalik ja mida ei tohi panna olmejäätmete konteinerisse ning avalikesse pakendi ja paber/papi konteineritesse, on olemas Tamsalus jäätmejaam (adress Raudtee 4) ja Tapal jäätmete kogumispunkt (adress Paide mnt 7). Sinna saab viia ohtlikke jäätmeid, lehtklaasi, tekstiilijäätmeid, elektri- ja elektroonikajäätmeid, eterniiti, suurjäätmeid, puidujäätmeid jmt. Ohtlike jäätmete puhul on väga oluline, et need oleks pakendatud lekkekindlast, sest siis ei teki jäätmete vastuvõtmisel, transportimisel ja laadimisel ohtu keskkonnale ning jäätmetega kokkupuutuvate inimeste tervisele. Täpsem jäätmete loetelu on olemas Tapa valla kodulehel www.tapa.ee ning infot saab ka telefonidel 322 9665 (keskkonnaspetsialist), 5303 6930 (Tamsalu jäätmejaam) ja 5330 1779 (Tapa jäätmete kogumispunkt).

Koduaedade koristamisel tekkivad biologunevad aia- ja haljustusjäätmehed tuleb võimalusel kompostida oma kindnistu territooriumil. Kui kompostimise võimalus puudub, siis saab aiabajametid ära anda Tamsalu kompostimisväljakul Kaeva külas ning Tapa jäätmete kogumispunktis. Kuna Tapa piirkonnas ei ole kohta, kuhu saaks need jäätmed tasuta ära anda, siis korraldati sellel sügisel Tapa linnas eelregistreerimisega lehtede ja okste äravedu. Registreerida sai kuni 26. oktoobrini ning lehti ja oksi hakati vedama alates 5. novembrist. Kuidas lehtede ja okste äravedu järgmisel aastal toimuma hakkab ei ole veel selge, sest tegemist on jäätmete veoga ning selle teostamiseks peab veda omama vastavat keskkonnaluba. Vallavalitsus tegeleb jägmiseks aastaks

Näide Tapa linnast, kuidas koduaid said korda, kuid rikuti linnakeskkond väljaspool koduaidasid.

Foto Mailis Alling

sobiva lahenduse leidmisega ning aiajäätmete äraandmise võimalusest teavitatakse valla kodulehel ning ajalehes.

Olenemata sellest, et elanikele on loodud küllaltki soodsad tingimused jäätmete äraandmiseks on ikkagi ringisöites näha metsa all ja tee-aärtes üksikuid prügikotte ning prüghunnikuid. Tamsalu jäätmejaama värvavate taha on tihti pandud olmejäätmete kotte, kuigi need peaks joudma hoopis majapidamise enda jäätmekonteinerisse. Seda enam, et Tamsalu jäätmejaamas ei võetagi üldse vastu kodumajapidamistes tekkinud olmejäätmeid. Jäätmajaamas ja jäätmete kogumispunkitis vastuvõetavaid jäätmeid tuleb sinna viia lahtiolekuajal ning jäätmete mahapanek värvavate taha või aia äärde on keelatud!

Veel üks murekoht seoses jäätmetega on nende põletamine. Lökkeplatsidel on näha vana mööblit, pakendeid, penoplasti, pakkekile, plasttorusid ja muid jäätmeid, mida sinna tegelikult panna ei tohi ja mis tuleks hoopis jäätmejaama või jäätmete kogumispunkti viia. Jäätmete põletamine on väga tõsine keskkonna reostamine. Selle käigus ei jäa küll jäätmetest suurt midagi järgi, kuid põletamisel tekivad kahjulikud ained on rasvlahustuvad ning kuhjuvad seetõttu loomade ja inimeste lipidirikkamatesse kudedesse (maks, neerud, närvisteed, rasvukude). Kuna nad on püsivad, siis ohtlike ainete kontsentratsioonid kasvavad toiduahelas sadu kordi ja võivad toiduahela tipus olevates organismides jouda mürgiste kontsentraatsioonide.

Mets ja kõrvalised kohad ei ole prügikastid, kuhu võib viia kõik, mida enam kodus vaja ei ole ning kindlasti ei tohi jäätmeid oma kodus põletada. Jäätmehed tuleb viia selleks ettenähtud kohta. Hoiame ja väärustame elukesk-konda enda ümber!

VALLAVALITSUSE JA -VOLIKOGU INFO

Oktoober vallavolikogus

Maksim Butšenkov
volikogu esimees

Tahaksin esitada meie valla elanikele lühikese aruande vallavolikogu tegevuse kohta viimaste kuude jooksul.

Käesoleva aasta oktoobris purustati mitu rekordit – kuu jooksul toimunud kolm istungit ja pikim 17 punktist koosnev päevakord. Aga kõigest järgmööda.

Vallavolikogu esimesed kaks oktoobrikuist istungit olid pühendatud Tapa valla valitsuskoalitsiooni vahetumisega seotud ümberkorraldustele.

15. oktoobril valiti uus vallavanem ja vallavolikogu esimees. Samuti tehti vahetus komisjonides - eelarve- ja arengukomisjoni juhiks sai vallavolikogu esimees (aseesimees Alari Kirt) ning majandus- ja ettevõtluskomisjoni Sirje Major (aseesimees Toomas Uudeberg).

22. oktoobril toimunud istungil tehti muudatus valla peamise täidesaatva organi ehk vallavalitsuse kootseisus. Nagu hiljem selgub, vajab valitud kootseis veel täendamist, kuna kolm kandidaati ei saanud istungile tulla (sedá nõuab meie valla põhimäärus). Valiti järgmised vallavalitsuse liikmed: Janar Safronov, Sirje Klemmer ja Marika Tali. Järgmisel istungil lisandusid neile Vello Ojamäe, Urmas Piksam ja Diana Väli-Kurnikov. Samuti vahetusid mitmete asutuste (Rakvere Haiglas, Lääne-Virumaa Omavalitsuse Liidu ning Eesti Linnade ja Valdade Liidu) esindajad.

Öppesustutes said vallavolikogu uuteks esindajateks:

Tapa Gümnaasium – Siiri Saks
Tamsalu Gümnaasium – Üllar Neeme
Tapa Vene Põhikool – Maksim Butšenkov
Vajangu Põhikool – Kerli Relli
Jäneda Kool – Ene Augasmägi
Lehtse Kool – Alar Teras
Tapa Muusika- ja Kunstikool – Reigo Tamm
Tapa valla Spordikool – Rein Tali

Poliitikas levinud kirjutamata reegli kohaselt toetasid uue valitsuskoalitsiooni esindajad opositsiooni

Jäätmehoolduseeskiri ning korraldatud jäätmeveost vabastuse taotlemine

Mailis Alling
keskkonnaspetsialist

Alates 16.11.2018 kehtib Tapa vallas uus jäätmehoolduseeskiri. Uue eeskirja koostamise eesmärk oli ühtlustada Tamsalu ja Tapa ühinendu omavalitsuse jäätmehoolduse korraldamise nõuded, korraldatud jäätmeveoga hõlmataid jäätmeeliigid, veopuurikondad, vedamise sagedus ja aeg, jäätmeveo teenustasu suuruse määramise kord ning järelevalve teostamine jäätmekätluse üle.

Üheks olulisemaks muutuseks on see, et korraldatud jäätmeveo

kandidaati revisjonikomisjoni esimehe ametipostile ja selleks valiti Alari Kirt (aseesimees Alar Teras).

29. oktoobril toimunud vallavolikogu istung oli viimaste aegade sisukaim. Seitsmeteistkümnest punktist tahaksin esile tösta järgmist:

Taas kinnitati vallavalitsuse kootseis, seekord said kõik kandidaadid istungil osaleda. Tasub märkida, et erinevalt eelmistest aastatest võib seda kootseisu nimetada poliitiliseks. Varem kuulusid poliitikute kõrval sinna ka ametnikud. Uus valitsuskoalitsioon tegi aga teadlikult sellise sammu, et nüüd tuleb ametnikel hakata enda poolt vallavalitsuse istungiks ettevalmistatud ettepanekuid vallavalitsuse sõltumatute liikmete ees kaitsuma, mis peaks tooma endaga kaasa ettepanekute kvaliteedi paranemise.

Üheks esimeseks sammiks ühendatud valla valitsemise optimeerimisel sai otsus kõigi raamatukogude üheks organisatsiooniks ehk Tapa Vallaraamatukoguks liitmise kohta.

Vallavolikogu istung võttis vastu otsuse kahe väga olulise arengukava väljatöötamise kohta hariduse ja küttemajanduse valdkonnas. Saadikud loodavad kõigi antud valdkondades asjatundlike elanike aktiivsele osalusele. Milline peab välja nägema valla haridusasutuste vörk? Millised on selle põhiesmärgid – mida me tahame saavutada? Kas vald peab tegelema soojusmajandusega ise või andma selle ülesande firmadele? Kui teil on neile küsimustele vastused olemas, siis olge aktiivsed ja leidke võimalus edastada nad oma esindajaile vallavolikogus!

Sellel istungil anti meile üle vallavalitsuse koostatud 2019. aasta eelarve projekt. See on üks peamisi dokumente, mille põhjal hakkab töö toimuma järgmistel istungitel.

Selle kuu jooksul toimusid vallavolikogu kootseisus muudatused - Aivi Must otsustas lähkuda abi-vallavanema kohalt, taastades oma saadikuvolitused. Teda asendanud Tiia Rosenberg lähkus volikogu kootseisust. Samuti taatas oma volituses Alari Kirt ning seejärel lähkus volikogust Leelo Jürimaa.

vabastamise taotlemisel tuleb eelneva vabastuse korral esitada kinnistu elektri tarbimisteatis eelneva aasta kohta taotluse esitamise kuupäeva seisuga. Teatise põhjal on vallavalitsusel lihtsam kontrollida ja otsustada, kas kinnistu täidab kõik vabastamise aluseks olevad tingimused. Elektritarbimise andmeid saab küsida Elektrilevi (telefon 777 1545, e-post info@elektrilevi.ee) või vaadata nende kodulehel olevast e-teenindusest (www.elektrilevi.ee/et/eteenindus).

Uus jäätmehoolduseeskiri on kättesaadav Riigi Teatajas (<https://www.riigiteataja.ee/akt/413112018008>).

Tapa valla hariduse valdkondliku arengukava koostamise algatamine

Tapa vallavolikogu otsutas 29. oktoobril 2018 toimunud istungil algatada Tapa valla hariduse valdkondliku arengukava koostamine. Eesmärgiks täpsustada valla arengukavas seatud haridusvaldkonna eesmärke lähtudes kehtestatud arengudokumentidest,

statistiklistest prognoosidest, uuringu-test/küsitusest ja hetkeolukorras. Hariduse osatähtsus valla eelarve kogukulu arvestades on 42%. Hariduse valdkondliku arengukava on oluline ressursside optimaalseks kasutamiseks ja planeerimiseks.

Valla territooriumil tegutseb 13 haridusasutust. 2 kooli pidajaks on riik (Maarjamaa Hariduskolleegiumi Valgejõe õppenkoht ja Porkuni kool), 11

haridusasutuse pidajaks on Tapa vald:

- lasteaiad Vikerkaar, Pisipõnn, Tamsalu Lasteaed Kröll;
- lastead+koolid Jäneda Kool, Lehtse Kool, Vajangu Kool;
- põhikoolidel Tapa Vene Põhikool;
- kaks gümnaasiumit Tapa Gümnaasium ja Tamsalu Gümnaasium
- kaks huvikooli Tapa Muusika- ja Kunstidekool ja Tapa valla Spordikool.

Tapa Vallavolikogu otsustas algatada valla kaugküttepiirkondade soojusmajanduse arengukava

Andrus Freienthal
abivallavanem

Tapa vallas on kaks toimivat kaugküttepiirkonda: Tapa linna kaugküttepiirkond ja Tamsalu-Sääse kaugküttepiirkond. Mõlemal kaugküttepiirkonnal on arengukava (AK) olemas, kuid kaugküttepiirkondades on viimaste aastatega toimunud märkimisväärsed muutused ning nii vajavadki arengukavad täiendamist ja ühtsesse arengukavasse koondamist. Tapa linna kaugküttepiirkonna kootseisu kuulub alates 2015. aastast ka Kaitsevääe 1. Jalaväebrigaadi linnak.

Ühes arengukavas on lubatud kajastada mitut kaugküttepiirkonda, seega on otstarbekas koostada ühtne Tapa valla soojamajanduse AK. Arengukava töötatakse välja eesmärgiga tagada kindel, usaldusväärne, efektiivne, põhjendatud hinnaga ning keskkonnanoüetele ja tarbijate vajadustele vastav jätkusuutlik soojusvarustus.

Tamsalus on vallale kuuluv ettevõte Tamsalu Kalor AS üheaegselt nii soojus- kui võrguettevõte, soojatootmine

ja kaugkütterassid kuuluvad läbi ettevõtte Tapa vallale. Tapal kuuluvad katlamajad N.R. Energy OÜ-le ja kaugkütterassid valdavalt (ligikaudu 82%) kuuluvad vallale kuuluva ettevõtte Tapa Vesi OÜ kaudu Tapa vallale. Kaugkütterassid on antud rendile N.R. Energy OÜ-le kuni 31. juuli 2020. Tapa katlamajad erastati volikogu otsuse kohaselt eeldatavalt 2000. aastal.

Tapal oli kaugkütte hind 2014. aastal soojusmajanduse AK väljatöötamise ajal 74.07 EUR/MWh; lõpptarbijale koos käibemaksuga 88.88 EUR/MWh.

Käesoleval kütteperioodil on Tapa võrgupiirkonnas kaugkütte hind 59.57 EUR/MWh; lõpptarbijale koos käibemaksuga 71.48 EUR/MWh. Hind on Tapal odavam tolla aja hinnast, kuid soojatarbijate ootused olid kõrgemad.

Tamsalus oli kaugkütte hind AK väljatöötamise ajal 50,43 EUR/MWh, lõpptarbijale koos käibemaksuga 60.52 EUR/MWh. Käesoleva kütteperioodi algul on Tamsalu-Sääse võrgupiirkonnas kaugkütte hind

60.52 EUR/MWh.

Soojamajanduse AK peab analüüsima olukorda valla kaugküttepiirkondades ning selle eesmärgiks on anda Tapa vallale selge ja põhjendatud siht kaugküttepiirkondade soojusmajanduse edasiseks arenguks järgneva 12 aasta jooksul, aidata Tapa Vallavalitsuse ja soojusettevõtjatel oma teevast ja pikaajalisi investeeringuid paremini planeerida ning teostada. Tuleb läbi arutada Tapa reservkatlamaja parim asukoht, samuti kaugkütterasside omandiküsimus tulevikus, Tamsalu katlamaja omandiküsimuse tulevik: kas plaanida katlamaja müümist või jätkata suunda, et katlamaja kuulub kohalikule omavalitsusele. Etteruvalt ja värtõlgenduste välistamiseks tuleb kinnitada, et omandiküsimuste osas pole mingisugused otsuseid tehtud, vaid kõik teemad tuleb läbi arutada et saavutada tarbija jaoks parim tulemus. Kõik lõplikud otsused teeb volikogu. Arengukava koostamine võtab ajaliselt ligikaudu kaheksa kuud ja eelnõu esitas volikogule Tapa Vallavalitsus.

Tapa vald valmistab ette 2019-2020 huvihariduse ja huvitegevuse kava

Aune Suve-Kütt
noorsootööspetsialist

Eesti Vabariik toetab alates 2017. aastast huvihariduse ja huvihariduse arenduse tegevusi kohalikes omavalitsustes. Riikliku lisatoetuse eesmärk on parandada huvihariduse ja huvitegevuse kättesaadavust ning pakkuda noortele mitmekesisemaid osalusvõimalusi.

2018 aastal oli Tapa vallale eraldatud summa 227 529 eurot. Arvata vasti on 2019 aasta summa sarnane. Valdadele eraldatava huvihariduse ja huvitegevuse lisaraha suuruse arvestamisel võetakse aluseks järgmised komponendid: noorte arv, puudega noorte arv, toimetulekuraskustega peredes elavate noorte arv vanuses 7-19, kohaliku omavalitsuse üksuse finantsvõimekus ning huvihariduse ja huvitegevuse piirkondlik kättesaadavus.

Vastavalt noorsootöö seadusele on toetustest pool planeeritud huvihi-

duse ja huvitegevuse kättesaadavuse tagamise eesmärgil, 7-19-aastastele noortele. Teine pool planeeritud huvihariduse ja huvitegevuse mitmekesisuse tagamise eesmärgil.

Toetuse saamiseks tuleb vallal koostada huvihariduse ja huvitegevuse kava, mis võib olla pikemaks perioodiks, kui üheks aastaks. Seaduse järgi peab kava sisaldama: huvihariduses ja huvitegevuses osalevate noorte arvu ja osaluse võimalustesse arvu (1. okt seisuga), lisaks kitsaskohatasid huvihariduse ja huvitegevuse kättesaadavuses ja mitmekesisuses ning tegevusi kitsaskohade lahendamiseks.

2019. aasta huvihariduse ja huvitegevuse kava ettevalmistamise käigus on toimunud Tapa valla noorsootöö kvaliteedi hindamine, küsitletud on noori, noorte juhendajaid ja noorte organisatsioone. Kõik Tapa valla asutused, kes täna pakuvad 7.-19. aastastele noortele huviharidust või huvitegevust on oma huvingrid kaardistanud ning kitsaskohad ära hinnanud. Aeg on

kava detailid kokku leppida.

Samal ajal kutsume üles ka erõiguslikelt huvihariduse ja huvitegevuse pakkujatele Tapa valla noorte teevuste kitsaskohade lahendamiseks teevusi. Ootame neilt konkreetse teevuste kirjeldusi, teevuse teostajad, teevuse kohta, sihtgruppi ning eelarvet (kuude kaupa, terveks aastaks/öppetäistaks). Info palun edastada Tapa vallavalitsusele.

Huvihariduse ja huvitegevuse toetust ei tohi kasutada kinnisvara ja sõiduvahendite omandamiseks ja kasutusse võtmiseks, hoonete ja rajatiste ehitamiseks ning kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulu eest tasumiseks. Huvihariduse ja huvitegevuse toetuse kasutamisel peavad vald ja linn lähtuma põhimõttest, et huvihariduse ja huvitegevuse toetusega ei asenda oma eelarvest kaeravaid kulusid.

Teeme plaanid ja jätkame noorte vaba aja sisustamist arendava huvihariduse ja huvitegevuse kaudu.

SPORT

Marta Pajula koos treeneriga

Foto SK TAPA Maadlus Facebooki lehelt

Tapa valla Spordikooli õpilane oli edukas Sumo Euroopa MV-I

Sõnumed

Oktoobri lõpus (28.10.2018) saavutas Tapa valla Spordikooli õpilane Marta Pajula Sumo Euroopa MV

kaks medalit. (treener Martin Piksar)
Kehakaalus kuni -75kg pronsmedali. Voistkondlikus võistluses kuldmedali.

Eesti tüdrukute võistkond (4 tüdrut võistkonnas) saavutas esikoha ja Marta oli selle võistkonna liige.

Samal võistlusel tulid medalile ka kolm Tamsalu gümnaasiumi õpilast:
- Anu-Liis Raudsepp 3. koht
- Eva-Maria Raudsepp meeskondlik 2. koht
- Romel Seemann, individuaalne 3. koht, lisaks meeskondlik hõbe

Töö Tapa valla Spordikoolis on hoo sisse saanud

Rein Rooks
Tapa valla Spordikooli direktor

Esimesed kaks kuud on möödunud sellest, kui kool oma tööd alustas. Praegu on spordikoolis kaheksa osakonda: käspall, maadlus, jalgpall, saalihoki, ujumine, suusatamine, orienteerumine ja üldkehahine ettevalmistus, mis on mõeldud lasteaia vanemale vanuserühmale tutvustamiseks spordikoolis viljelevaid alasid. Koolis töötab kolmteist kvalifitseeritud treenerit. Õpetööd koordineerib õppejuht Krista Lepik.

On ka esimesi kordaminekuid! Käspalli poisid saavutasid (treener Aron Jaanis) käspalli karikavõistluste B vanuseklassis teise koha. Kaks spordikooli õpilast (Marta Pajula ja Polina

Sahno) on kutsutud rahvusvahelisse naiste maadluse laagrisse (treener Martin Piksar). Koolis töötavad veel väga tugevad treenereid nt käspallist poistega Elmu Koppelmann ja tüdrukutega Mare Neps, ujumises Mare Järv, saalihokis Tõnu Salm on ka vabariigi noortekoondise treener ja Tamsalus Andres Aosaar, maadluses Allan Vinter ja Sergei Sahno. Suusatamises Kaili Os ja orienteerumises Raili Rooba. Eristi populaarsust on kogunud üldkehahine ettevalmistuse rühm Tamsalus treener Maarit Vaikmaa juhendamisel. Rühma tegevuse eesmärgiks on aasta jooksul anda lapsele ettekujutus spordialadel. Soov oleks ka Tapal avada üldkehahise ettevalmistuse rühm.

Kooli alustamine ei ole läinud ladusalt, kahjuks tuleb tunnistada, et

Spordikoolist:

- tegutse nud 2 kuud
- koolis õpib 236 õpilast
- avatud on 8 osakonda
- koolis töötab 13 treenerit

KUHU MINNA?

TAMSALU KULTUURIMAJAS

25. november (L) Kell 13.00-17.00 Maakonna eakate pidu „Naised valges“. Ansambel TÖRTS. Korraldab Lääne-Virumaa Pensionäride Ühing. Kontakt Tiiu Alavere, 5278162
30. november (R) Kell 19.00 Lauluklassi kontsert Anne Veski repertuaarist. Pilet 2€
2. detsember (P) Kell 16.00 Esimene advendi kontsert. Piletihind on eelmügist 5€/3€ (lapsed 7-12, pensionärid), alla 7-aastane laps tasuta. Kohapeal 7€/5€.
2. detsember (P) Kell 17.30 Tuledede süütamine valla kuuusel
3. detsember (E) Kell 19.00 Vana Baskini teater. „Kas hakkame seksima?“ Piletid 14€ ja 16€
7. detsember Kell 18.00 KINO lastele: Eia jõulud Tondikakul. Pilet 4€
7. detsember Kell 19.30 KINOÕHTU: „Õigus önnele“, Pilet 5€
10. detsember (E) Kell 10.00 Hindpere optika
16. detsember (P) Kell 9.00 Jõululaat. Korraldab FIE Silvi Pärn
21. detsember (R) Kell 19.00 Lauljate jõulukontsert. Pilet 3€
22. detsember (L) Kell 17.00 Taidlejate jõulukontsert. Tasuta
29. detsember (L) Kell 21.00 Glamourne aastalöpupidu täiskasvanutele. Showstoppers tantsijad, tantsuks ansambel FANTAASIA, üllatus. Piletid eelmügist 15€, ürituse päeval 18€.

KULTUUR

KUHU MINNA?

TAPA KULTUURIKOJAS

22. -24. november Tapa valla XII Muusikapäevad „Ainus ja oma“
22. november kell 18:00 lastekontsert Tapa Gümnaasiumis. Esinevad Tapa Valla Lastekoor, mudilaskoorig, Tapa Muusikakooli nooremad pillilased, noorema astme tantsukollektiivid, Tapa Vene Põhikooli folklooriansambel jne
23. november kell 18:00 noortekontsert Tamsalu Kultuurimajas Esinevad Tapa Linna Orkester, vanema astme laste tantsukollektiivid, Tapa Muusikakooli vanema astme pilliansamblid, vokaal- ja instrumentaalansamblid jne
24. november kell 17:00 täiskasvanute kontsert Lehtse Kultuurimajas. Esinevad Tapa Valla Mandoliiniorkester, segakoor Leetar, Lehtse Kammerkoor, Tulised Tuulutajad, Mõisapiigad, võimlemisrühm «Jäneda naised», lineaantsurühm „Lehtse liinirahvas“,ladinatantsurühm Pantrid, Azra, Eideratas, Zhuravushki, Tapa Muusikakooli ansamblid jne. Peale kontserti tantsuõhtu ansambliga Katja ja Kalle. Pääse pidulistele 5 eurot, esinejate tasuta. Buss Lehtsesse väljub 16:30 Tapa linna keskväljakult. Pilet 1 euro.
27. november kell 18:00 Filmiõhtu Roger Restos. Koguperefilm „Timm Thaler ehk müüdud naer“ Tavapilet 4€, sooduspilet 2€. Filmi pikkus 1,42
2. detsember Esimene advent ja jõulutule jagamine
Kell 14:30 Tapa Jakobi kirikus Rakvere Muusikakooli laulustudio advendikontsert
- Kell 15:30 Tapa linna keskväljakul jõulurahu väljakulutamine ja jõulutule jagamine. Esinevad Tapa Kultuurikoja laste tantsurühm Momento. Kuum glögi ja värsked piparkoogid.
11. detsember kell 18:00 Filmiõhtu Roger Restos. Koguperefilm „Eia jõulud Tondikakul“. Tavapilet 4€, sooduspilet 2€. Filmi pikkus 1,30
13. detsember kell 14:00 Kella kahe tee eakatele. Vaksali trahteris kohtumine raamatu „Lehtse turbatööstusest Rabasaareni“ autori Rene Viljatiga. Tasuta.
15. detsember kell 13:00 Tapa Jakobi kirikus segakoor „Leetar“ ja Konguta segakoori kontsert „Jõulud on teel“. Dirigeerivad Andres Heinapuu, Martin Trudnikov, Merlin Seer, Ragne Lind
31. detsember kell 23:00-02:00 Aastavahetuse disko Tapa linna keskväljakul. Tasuta.
Üritusest kavas ja ringide graafikus võib ette tulla muudatusi. Jälgi meie tegemisi www.kultuurikoda.ee, [facebook.com/tapa.kultuurikoda](https://www.facebook.com/tapa.kultuurikoda) või küsige infot 55595461 (direktor), 53432710 (kunstiline juht).

LEHTSE KULTUURIMAJAS

24. november kell 17:00 Tapa valla XII Muusikapäevade „AINUS JA OMA“ pidulik lõpetamine *KONTERT – esinevad Tapa valla täiskasvanute kollektiivid. (kontsert TASUTA) *Peale kontserti PIDU köigile soovi jaile. Selleks võib oma lauale üht-teist kaasa võtta. Tantsuks mängib ansambel „KATI JA KALEV“. Pääse tavaliselt pidulisele: 5.- €; esinejad tasuta. Eelregistreerimist ei ole – laua paned ise. Info: 5218398; info@lehtsekultuurimaja.ee
26. november kell 13:00 Klubi „Ehavalgus“ tegelused *Mälutreening *Jututuba *Käelised tegevused
28. november kell 10.00-17.00 ALGAJA ETTEVÖTJA KOOLITUS
02. detsember kell 10.00 LEHTSE 4. PINKSI PÜHAPÄEV Kestab XVII hooaeg. Osalema oodatud kõik huvilised: mehed, naised, pojad, tüdrukud. Mäng turniiridena. Registr. algab 9.30 ja lõpeb 9.55! Täiskasvanuil osamaks: 3,50 €, õpil. tasuta.
03. detsember kell 10.30 Lasteetendus „PIIP JA TUUT KONTSERDIL“ – TASUTA!
07. detsember kell 17.00 – 21.00 Tapa valla NOORTEKOGU TUNNUSTUSÜRITUS
08. detsember kell 11.00 – 14.00 LEHTSE JÕULUAADAKE *Kell 12.00 – ADVENDIKONTERT – esinevad Lehtse Kooli lapsed *Käsitööseltsingu ÖNNELOOS – iga loos võidab! *Müügil käsitööd, ehteid ja mitmesugust jõulunänni kinkimiseks – PAKKUGE! *Laste heategevusmüük *Oodatud ka toiduainete pakkujad! *Müügioovi korral võta ühendust kultuurimajaga! Tel.: 52 18 398; info@lehtsekultuurimaja.ee
10. detsember kell 13.00 Klubi „Ehavalgus“ JÕULUOOTUS *Külla tuleb ... *Kuulame jõulumuusikat ja laulame koos! *Jõululood, -salmid, -laulud ja mälestused vanaaja jõuludest *Istume ühisest peolauas. Võta kaasa natuke niksi-näksi, hea méeleeolu ning mõni naaber! KOOS ON TORE – TULE MEIE SEKK!
11. detsember kell 16.15 TASUTA JÕULUETENDUS „LUMEEIT“ Tapa valla lastele jõulukingiks * Eesitab lasteteater „KEHRA NUKK“ *NB! Palume kollektiividel ette teatada vähemalt 03.dets.-ks! (info@lehtsekultuurimaja.ee; tel. 52 18 398)
16. detsember kell 12.00 LEHTSE KÜLAKILB 4. MÄNG XVII hooaeg. Võistkond kuni 4 liiget. Mängud kestavad aprillini. Ootame Teid, nupukad – mälumängus ei ole kaotajaid! OSAMAKS: täisk.: 3.- €, õpil. tasuta
20. detsember kell 16.00 LEHTSE KOOLI JÕULUPIDU Jõulukava – osaleb iga lasteaia ja kooli laps! Tulge vaatama!
22. detsember kell 20.00 JÕULUPIDU KÕIGILE *Tantsuks ansambel „UBA“ *JÕULUKAVA *Eelregistreerimine laudadesse. 21. detsembrini - PÄÄSE: 7.-€; peoõhtul kallim ja mugav koht pole garanteeritud. Info: 52 18 398; 38 33 350; e-meil: info@lehtsekultuurimaja.ee

REKLAAM JA TEATED

Soovin osta korterit
või väiksemat maja otse omanikult.
Vöib vajada remonti.
t: 57855792
e-post: karinsolex@gmail.com

Ära anda kiiktool, klapplaud ja diivanvoodi metall karkassil (ühe madratsi mõõt 66 cm).
tel.56571764

Sooovime perega osta
Tapa Vallas maja
kus on 4-5 tuba.
Vöib vajada renoveerimist!
Peamine, et oleks võimalik kohe sees elada vähemalt ühes toas, oleks elekter ja vesi, katus peaks ja küttä saaks.
Mida lähemale Lehtsele seda parem.
59812929, julia.murasova@mail.ee

Lauluklassi kontsert Laulud Anne Veski repertuaarist

30.novembril kell 19.00

Tamsalu Kultuurimajas

Pilet 2€

AUTOREMONDITÖÖD

REHVIVAHESTUS

KLAASIDE VAHETUS JA PARANDUS

OÜ LEPIKU AUTO - telefon 5058683

UUED VALLAKODANIKUD

Henri Ageni
Renar Kanarbik
Rebeka Marleen Reose
Isabel Lepp
Deisy Pöllu
Gete-Laureen Kallip
Naina Ossiitskuk
Sophia-Grace Udeküll
Helerin Treimann

ÕNNITLEME EAKAID

Helga Reinok (Tapa) 6.11.1924 94
Leida Valk (Jäneda) 13.11.1925 93
Jutta Mägar (Tapa) 23.11.1925 93
Paul Sirp (Tapa) 22.11.1927 91
Linda Uueni (Tamsalu) 3.11.1928 90
Meida Aidla (Tamsalu) 9.11.1933 85
Irma Elstrok (Tapa) 15.11.1933 85
Elvi-Lasalje Olesk (Tamsalu) 22.11.1933 85
Boriss Kornilov (Tapa) 30.11.1933 85
Raissa Razumenko (Tapa) 3.11.1938 80
Galina Stasevitš (Tapa) 6.11.1938 80
Tiiu Saluvee (Tapa) 10.11.1938 80
Helju Esop (Tamsalu) 10.11.1938 80
Saade Uus (Tamsalu) 11.11.1938 80
Veera Ojavere (Saksi) 15.11.1938 80
Milvi Lebrett (Tamsalu) 18.11.1938 80
Maimu Heinaru (Tapa) 18.11.1938 80
Veera Vahtre (Tapa) 23.11.1938 80
Heldi Mitt (Avare) 28.11.1938 80
Evi Paukku (Tamsalu) 7.11.1943 75
Peeter Kald (Tapa) 14.11.1943 75
Rein Raiend (Tapa) 15.11.1943 75
Anu Hobustkoppel (Tamsalu) 22.11.1943 75
Ivan Kovalenko (Tapa) 23.11.1943 75
Ahto Tammsaar (Porkuni) 25.11.1943 75
Valentina Ševtsova (Tapa) 27.11.1943 75
Malle Ojasalu (Tamsalu) 29.11.1943 75
Tatiana Kovalchuk (Tapa) 15.11.1948 70
Eha Kivisild (Tamsalu) 23.11.1948 70
Tiiu Luutus (Põdrangu) 26.11.1948 70
Viktor Builov (Tapa) 05.11.1948 70
Sergei Melnikov (Tapa) 11.11.1948 70
Mati Kuura (Läste) 24.11.1948 70
Arne Malva (Tapa) 24.11.1948 70
Pjotr Buš (Tapa) 30.11.1948 70

R-Segakauba OÜ

auto-kaupade ja varuosade müük
auto-klaaside müük ja vahetus
esisildade reguleerimine
öli-vahetused
summutite müük ja remont
köik-võimalikud lukksepatööd
rehvide müük ja rehvitoöd

Pargi 2b, Tapa,
Lääne-Virumaa
Tel 327 1007

info@rsegakauba.ee
Oleme avatud E-R 9-18
www.rsegakauba.ee

OSTAN
IGASUGUSEID VANU FOTOSID
JA KOOLILÖPU MÄRKE

TÜRI FOTOGRAAF
RENÈ VILJAT
Tel 525 8325
reneviljat@gmail.com

REINEX KATUSED OÜ

KATUSETÖÖD
FASAADITÖÖD
VIHMAVEESÜSTEEMID
PLEKIKANTIMINE
ÜLDEHITUS
Tel 56632358
E-mail
info.reinexkatused@gmail.com

Viru Matusebüroo
1. Mai pst 18 + TAPA 45106
tel: 5334 0134
e-post: info@matuseteenused.ee
www.matuseteenused.ee

- + 24h surnutransport
- + matuste korraldamine
- + kirstud, urnid, plaadid
- + matusetarbed
- + krematooriumi teenused

Avaldame kaastunnet omastele
VELLO NUKA
kaotuse puhul.

Endised töökaaslased
Tapa MEK-ist, Ülo ja Toomas

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

Endel Lepik	Margus Kiisla
Olaf Mangus	Vallo Laissaar
Vello Nukk	Vaike Järvelaid
Vyacheslav Rybiev	Niina Karu
Heinar Tiidumaa	Aini Salvik
Igor Žurba	

Trükiarv 6000. Leht ilmub üks kord kuus.
Kuulutuste vastuvõtt Alina Leopard,
alina.leopard@tapa.ee, mobiil 5661 4432.
Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse
huvides toimetada ning lühendada.

ТАРА VALLA AJALEHT Тапаские Вести

№ 10/235

Ноябрь 2018

Бесплатно

«Кино в деревню»: фильмы посмотрело более 20 тысяч человек

Тапаские Вести

Организаторы фестиваля анимационных фильмов «Кино в деревню» («Kino maale»), подводя итоги фестиваля, отмечают, что в этом году удалось провести выставочные показы фильмов во всех 15 уездах Эстонии. Фильмы демонстрировались более чем в сотне мест, на сеансы пришло свыше 20 тысяч человек.

Свои мультфильмы в рамках фестиваля также создали дети и военнослужащие. Ими было сделано около 30 мини-фильмов общей длительностью 23 минуты.

В этом году в жанре анимации победили фильмы, которые можно назвать социальными. Также в этом году поднимались очень серьезные темы, которые не раз становились главными газетными сюжетами. Дети и юноши уже осознают это, и не боятся показывать проблемы.

Статистика новой спортивной школы

Тейн Роокс,
директор спортивной школы

Старт, созданный два месяца назад волостной спортивной школы, оказался удачным. Сегодня в школе:

- 236 учеников
- 8 отделений
- 13 тренеров.

Наш первые достижения:
- II место на Кубке ручного мяча в возрастной группе В (мальчики).

Открыт новый скейт-парк

Тапаские Вести

Для занятий экстремальным спортом у молодежи теперь есть совершенно новый и просторный скейт-парк. Обустроенная многоуровневая площадка для занятий велотрюками стала завершающим этапом тамсалуской дубравы, созданной в честь 100-летия ЭР. Здесь можно будет проводить соревнования на велосипедах BMX. Тапаские мальчишки уже известны в Эстонии своими крайне экстремальными полетами в воздухе.

Командир 1-ой Пехотной бригады Сил обороны Эстонии полковник Вахур Карус.

Фото Алина Леопард

Сотрудничество с военными продолжается

Тапасская волостная управа

5 ноября 2018 года делегация Тапаской волости посетила военный городок 1-ой Пехотной бригады Сил обороны Эстонии. Цель встречи - знакомство с командиром бригады и офицерами штаба, а также обсуждение дальнейшего взаимного сотрудничества.

«Более всего сотрудничеству и взаимопониманию волости и бригады способствует деятельность, которая учитывает интересы обеих сторон. Для защиты страны важен вклад каждого жителя Эстонии», - отметил командир бригады, полковник Вахур Карус.

Полковник Вахур Карус дал волостной газете «Sõnimeed»

объемное интервью, которое в полном объеме опубликовано в ноябрьском номере газеты. Приедем в русском выпуске несколько цитат из этого интервью.

«Я заинтересован в том, чтобы военные чувствовали себя частью города Тапа и Тапаской волости. Мы хотим, чтобы жители гордились тем, что именно в их родной волости расположена самая большая и современная воинская часть.

Наша встреча была содержательной уже из-за ее волостного представительского состава - мы беседовали с волостным старейшиной, председателем собрания, советником по экономике и инфраструктуре, а также советником по общественным связям. Мы пришли к общему знаменателю - Тапаская волость

желает, чтобы ей было хорошо, военным также хочется, чтобы им было хорошо.

Военные готовы помочь волости в кризисных ситуациях, ликвидации последствий стихийных бедствий, при строительстве дорог или пропаганде здорового образа жизни, а также развитии спорта.

Перевод в Тапа военных из Пальдиски увеличивает налоговую доходность Тапаской волости. В Тапа переедут служить около 400 человек, надеюсь, что они зарегистрируются в регистре жителей Тапаской волости.

Мы готовы к регулярным встречам с жителями. Нам следует согласовать объем услуг, которыми хотят пользоваться военные. Это несомненно привлечет в регион новые фирмы».

Памятные церемонии в честь 100-летия Кайтселийт

Ханнес Рейномэ

11 ноября в полдень в Тапаской волости состоялись памятные церемонии в честь 100-летия военнизиравной добровольческой организации Кайтселийт. Вируской дружине, в состав которой входят и тапаские кайтселийтчики, также исполнилось 100 лет.

Церемонии были также посвящены памяти погибших эстонских солдат в годы Освободительной войны. Торжественные богослужения состоялись

на старом тапаском городском кладбище, где похоронены герой Освободительной войны Ханс Кыйв и три неизвестных солдата, также цветы и венки были возложены на месте захоронения военных ветеранов в Имасту и у здания тапаского вокзала, где установлена памятная настенная плита. Цветы и свечи украсили место захоронения педагога и одного из основателей организации Кайтселийт в Тапаском регионе Калью Кууда.

Богослужения провел военный священник из 1-ой Пехотной бригады Сил обороны

Эстонии Пеэттер Паэнурм. С историческим обзором становления организации Кайтселийт выступили заместитель командира Вируской дружины Райн Сеппинг и один из активных тапаских членов организации Яан Виктор. Свое признание защитникам Отечества выразил волостной старейшина Рихо Телль.

В церемониях приняли участие представители организации Кайтселийт, 1-ой Пехотной бригады, молодежных и женских организаций и Тапаской волостной управы.

Праздник серебряной ложечки

Индрек Юрченко,
специалист по культуре

10 ноября 2018 года в Тамсалуском доме культуры состоялось традиционное для Тапаской волости чествование новорожденных и их родителей.

В этом году это уже вторая подобная церемония, предыдущая состоялась в мае в тапаском центре культуры Культуурикода.

Концерт малышам и их родителям подготовили воспитанники детского сада «Крылья» и участники детских коллективов дома культуры. На церемонии с приветствием выступил волостной старейшина Рихо Телль.

По традиции новорожденный в Тапаской волости получает памятную серебряную ложечку, специально оформленное свидетельство о рождении и цветы. Желающие получить фотографии чествования новорожденных в Тамсалу могут обратиться к специалисту по культуре: indrek.jurtsenko@tapa.ee или по телефону 3229659.

Получивших приглашения, но не присутствовавших на мероприятии, просят связаться с секретарем волостной управы. Контакты: телефон 3229656 или э-пошта: piret.treial@tapa.ee

О почетных титулах

Уважаемые жители Тапаской волости! Приываем вас увидеть рядом с собой людей, которые заслуживают всеобщего уважения и поощрения! Просим смело заполнять лист представления. Перед представлением внимательно познакомиться с новым Порядком поощрения в Тапаской волости. Волостная управа принимает от жителей и организаций представления к волостным наградам (Почетный житель и «Дело года») до 1 декабря 2018 года. Новый порядок определяет основы присвоения волостных титулов и званий. Разработана следующая система титулов: Почетный житель, «Знак за заслуги» (представления могут подавать члены волостного собрания, волостного управления и волостной старейшины), «Дело года», почетная грамота, титул «Красивый дом», чествование новых граждан волости.

Чествование лучших людей Тапаской волости состоится 24 февраля 2019 года на торжественном вечере или на других мероприятиях, посвященных годовщине Эстонской Республики.

Замечайте лучших людей! Они заслужили награды!

ВОЛОСТНОЕ СОБРАНИЕ

Бьем рекорды по количеству заседаний!

Максим Бутченков, председатель волостного собрания

В октябре этого года Тапаское волостное собрание побило все рекорды по количеству заседаний. В октябре было три заседания, на одном заседании обсуждалось 17 вопросов повестки дня.

Первые два заседания были связаны с перестановками в руководстве волости. Был избран новый волостной старейшина, председатель волостного собрания и руководители некоторых депутатских комиссий. На заседании 22 октября были внесены изменения в структуру и состав Волостного управления. Нам нужно было заменить волостных представителей в Уездном союзе самоуправления.

правлений и Союзе городов Эстонии. Также нужно было утвердить новых представителей волостного собрания в учебных заведениях. Таковы неписанные правила политической жизни.

Объемным и содержательным по темам было заседание волостного собрания 29 октября 2018 года. Назову наиболее важные пункты повестки дня: утвержден состав Волостного управления (впервые в Тапаской волости этот состав можно считать политическим). Это наш сознательный выбор!, волостные библиотеки объединены в единое муниципальное учреждение, дан зеленый свет сотованию двух перспективных программ - в области системы отопления и сети образования. Вопросов, которые надо решать, очень много. Депутаты предполагают широкое общественное обсуждение насущных проблем.

Утверждены новые члены волостного управления

Тапаские Вести

22 октября 2018 года на очередном заседании Тапаского волостного собрания утверждена структура и состав волостного управления (от редакции: не путать с волостной управой).

Совместно с волостным старейшиной Рихо Теллем сейчас волостью управляет три новых члена волостного управления. Все члены волостного управления получают месячную оплату за участие в заседаниях - 300 евро.

Новыми членами волостного управления утверждены спасатель таллинской (Ласнямяэ) команды, уроженец Тапа Янар Сафонов (Центрристская партия), завхоз тамсальского детского сада «Крылья» Сирье Клеммер (избирательный союз «Сотрудничество») и местный предприниматель Марика Тали (избирательный союз «Сотрудничество»).

Четвертого кандидата в новый состав волостного управления Иви Бодня не было на заседании, поэтому ее утверждение передвинуто на следующее заседание волостного собрания.

Волостной старейшина Рихо Телль сообщила волостному собранию о своем желании увеличить количество членов волостного управления до семи человек.

Рихо Телль хотела видеть в составе своих помощников еще Куно Рооба (избирательный союз «Сотрудничество») и Велло Оямяэ (Партия реформ).

Директор Раквереской профессиональной школы Куно Рооба отказался от предложения, сославшись на занятость.

Теперь состав Тапаского волостного управления входит: Рихо Телль, Сирье Клеммер, Велло Оямяэ, Урмас Пиксар, Янар Сафонов, Марика Тали и Диана Вяли-Курникова.

Перестановки в руководстве комиссий Тапаского волостного собрания

Бюджетная комиссия

Ранее председатель - Тоомас Уудеберг. Теперь председатель – Максим Бутченков

Ранее заместитель председателя - Аилли Стринаадко.

Теперь заместитель председателя - Алари Кирт

Комиссия по образоанию

Председатель - Теа Вялк.

Заместитель председателя - Эльмо Коппельманн.

Изменений в руководстве комиссии нет.

Комиссия по культуре

Председатель - Рейго Тамм.

Заместитель председателя - Дмитрий Окатов.

Изменений в руководстве комиссии нет.

Комиссия по экономике и предпринимательству

Ранее председатель - Мати Вийдеманн.

Теперь председатель – Сирье Майор

Ранее заместитель председателя - Сирье Майор

Теперь заместитель председателя Томас Уудеберг

Ревизионная комиссия

Ранее председатель - Алар Терас.

Теперь председатель – Алари Кирт

Ранее заместитель председателя - Татьяна Тамм

Теперь заместитель председателя - Алар Терас.

Комиссия по социальной работе

Председатель - Рийна Нийбо.

Заместитель председателя - Тийю Розенберг.

Изменений в руководстве комиссии нет.

Комиссия по безопасности

Председатель - Эне Аугасмяги.

Заместитель председателя - Юллар Неэме.

Изменений в руководстве комиссии нет.

ВОЛОСТЬ ТАПА СТРОИТ

Вело-пешеходная дорога Тапа-Моэ готова!

Андрус Фрейентал, вице-старейшина

20 сентября этого года были начаты работы на втором этапе строительства вело-пешеходной дороги Тапа-Моэ. Первая часть дороги была построена еще 2017 году, тогда дорогу проложили от центра поселка Моэ до шоссе Пирну-Раквере. Теперь пришла очередь проложить дорогу от автозаправки Olerex до перекрестка на шоссе Пирну-Раквере. Общая протяженность новой дороги почти 1700 метров, часть асфальтированной дороги освещена. На конкурсе подряда лучшим было признано предложение фирмы Verston Ehitus, общий объем подряда 283512 евро. При планировке и строительстве дороги потребовалось согласования с Земельным департаментом, Департаментом дорог и Эстонской железной дорогой.

Сеть вело-пешеходных дорог увеличилась на 1700 м.

Фото Андрус Фрейентал

Это был довольно длительный процесс.

С учетом обеспечения безопасности передвижения пешеходов и велосипедистов такая дорога была для региона уже давно актуальной. Особенностью вело-пешеходной дороги является ее пересечение с железной дорогой, такой дорожной логистики в Тапаской

волости ранее не было. Но это накладывает ответственность на пешеходов и велосипедистов, которые должны быть предельно внимательными.

На новой вело-пешеходной дороге предприняты также особые меры безопасности - специальные ограждения и островки безопасности.

«Танковый завод» построят к марта 2019

Тапаские Вести

Фирма по ремонту тяжелой военной техники Milrem LCM заложила 8 ноября 2018 года краеугольный камень будущей тапаской ремонтной мастерской, которую в Тапа уже окрестили «наш танковый завод».

Новая ремонтная база Сил обороны Эстонии будет запущена в марте будущего года.

Фирма Milrem LCM уже имеет ремонтные мастерские, обслуживающие военную технику, в Таллинне и Выру. В планах предприятия военно-промышленного комплекса расширение своей деятельности в Латвии и Литве.

Строительство тапаского ремонтного ангара для ремонта тяжелой военной техники, в частности для ремонта и обслуживания боевых машин CV90 и другой гусенично-бронированной техники, началось 8 октября этого года. Ангар-ремонтный холл рассчитан на одновременный ремонт шести боевых машин CV90. Ремонтный ангар будет укомплектован оборудованием и рабочими так, что можно будет проводить все виды ремонтных работ и техническое обслуживание

военной техники. Ангары будут иметь также высокую степень запираемости, это позволит при необходимости безопасно гаражировать военную технику.

Н

овый

ремонтный

ант

ар

стро

ит

е

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

РУССКАЯ ШКОЛА

Учителя В. Беличев, И. Пиксар, завуч М. Ребане и директор школы Н. Сильд изучают методику двухстороннего языкового погружения.

Фото Анне Селе

Двустороннее языковое погружение в русской школе

Ирина Пиксар

22 - 26 октября 2018 года в городе Пярну прошёл второй пятидневный модуль обучения учителей школ, планирующих присоединиться к программе двустороннего языкового погружения.

Эта программа, по которой в одном классе учатся и русскоязычные, и эстоноязычные дети, изучая как русский, так и эстонский языки. По этой программе успешно работает группа тапасского детского сада «Викеркаар». Наша школа планирует присоединиться к программе в 2020 году, но подготовка школ и преподавателей ведётся уже сейчас. Вместе с преподавателями нашей школы обучение проходит учителя Аннелиннакской гимназии из Тарту, Художественной гимназии из Таллинна, частной школы Avatud kool и школы Таммсааре в Пярну. Обучение проводят профессор Диана Тедик и Тара Фортуне из Университета Миннесоты (США).

Молодёжный проект «Выбирая профессию. Ametit valides»

Ирина Пиксар,
руководитель проекта

Подошёл к завершению проект NK «Выбирая профессию. Ametit valides», в проекте участвовали ученики Тапаской русской школы и Основной школы Сымеру.

Цель данного проекта: знакомство участников с интересными востребованными профессиями для того, чтобы в дальнейшем им было легче определиться с выбором профессии, учитывая свои интересы и способности. Ещё одна важная цель - мотивировать участников проекта к более осознанному подходу к процессу

обучения, так как понимая цель, легче к ней двигаться.

Во время проекта участники познакомились с разными сферами деятельности, встретились с профессионалами своего дела, «пожи-ли» в профессии. Проект длился полгода, за это время участники проекта провели шестидневную молодёжную встречу в Карепа, где работали над темой проекта.

Осенью состоялись экскурсии в Музей полиции и на паром компании Tallink, а также занятия по специальной подготовке полицейских, занятие по досудебной экспертизе. Еще состоялись встречи с владельцами молочной фермы и людьми, которые занимаются скотоводством. Все мероприятия

и встречи были направлены на расширение знаний о профессиях и возможностях владения ими. Участники проекта провели анализ своих желаний, возможностей и способностей.

Важно, что проект интеграционный, объединяющий эстоноязычную и русскоязычную

молодёжь, во время встреч участники практиковали оба языка,

знакомились с культурой обеих

языковых групп.

Наш проект был поддержан Целевым молодёжным агентством Archimedes и Министерством образования Эстонии в рамках проекта Молодёжные встречи/ Noortekohtumised.

Призовое место на международном форуме

Ирина Пиксар,
учитель русского языка

Ученицы 9 класса Тапаской русской школы - А. Данилушкина, Э. Анищук, Е. Битюцкая получили диплом третьей степени и заняли 3 место, выступая с проектом «Читать – это увлекательно» (руководитель И. Л. Пиксар).

17 - 20 октября состоялся VI Международный форум молодёжных проектных инициатив

«Наследники» - традиционное ежегодное мероприятие Открытого института русского языка и культуры им. проф. Е. А. Маймина Псковского государственного университета. Всего на форуме было представлено 19 проектов, среди которых 4 ученические и 15 студенческих работ из разных стран: Испании, Латвии, России, Беларуси, Греции, Казахстана и Македонии. Проект наших учеников среди лучших.

Мы благодарны организаторам форума за прекрасную программу и тёплую атмосферу.

Основные мероприятия Форума прошли на площадках Псковского

Найдите время посидеть на мемориальных скамейках перед городской библиотекой!

Фото Вахур Саареметс

Эллен Нийт и Ильмар Талве увековечены памятной скамейкой

Тапаской городской библиотеки Эре Кяэрмаа.

Эллен Нийт - детская поэтесса и писательница. Одна из самых известных ее книг – «Рассказы о Пилле-Рийи». Нийт известна как переводчица С. Есенина и К. Чуковского. Свои первые стихи она написала будучи ученицей Тапаской гимназии. Годы жизни в Тапа - 1938-1944. В 1952 году Эллен Нийт окончила факультет эстонского языка и литературы Тартуского университета, с 1952 по 1956 годы училась в аспирантуре Тартуского университета на отделении эстонской детской литературы.

Ильмар Талве (1919-2017) окончил после войны в Швеции и Финляндии. Но страсть к изучению народной культуры и этнографии у него проявилась в годы учебы в Тапаской гимназии. Профессор Ильмар Талве долгие годы проработал в университете города Турку.

На церемонии открытия памятных скамеек волостной старейшина Рихо Телья отметил особую связь города Тапа с эстонским языком и литературой. Именно в Тапа в 1908 году состоялась историческая конференция по литературному эстонскому языку.

Библиотеке Сакси 100 лет

Сирье Выза

100 лет назад эстонский классик А.Х. Таммсааре писал: «Память – это звено между нами и вечностью».

16 октября в Мээ отмечали 100-летие библиотеки Сакси, был повод для воспоминаний и взгляда в будущее. За 100 лет Эстонской Республики на наших землях было много различных социальных порядков, но библиотека сохранилась. Конечно, менялись здания, выставки, формы и содержание мероприятий. Менялись книги на библиотечных полках.

38 лет отработала в библиотеке Сакси Мильви Йыээотс, она вспоминает как в советское время к каждой посылке из района было до 30% т.н. политической литературы.

К сожалению, во время пожара

1961 года сгорели не только все книги, но и историческая документация. Сегодня в библиотеке книг достаточно много, чтобы предлагать читателям выбор современной литературы. К тому же библиотека сотрудничает со своими волостными и уездными коллегами.

До 15 декабря в нашей библиотеке развернута юбилейная выставка «Моя работа в Сакси 01.11.1963-03.01.2001», которую подготовила Мильви Йыээотс. Кроме этого, развернута фотовыставка рассказывающая о зданиях, в которых работала библиотека.

Выражают благодарность Тапаской городской библиотеке, Сельскому обществу Мээ, фирмам Мээ и Muddis õlu, женщинам из группы «Eiderattas», Арлету Палмисте и Рандмару Туулемянау, Тапаской волостной управе, коллегам из уездных и волостных библиотек и всем нашим читателям. Вместе у нас получился славный юбилей!

Рихо Телль включился в предвыборную гонку

Тапаские Вести

Недавно занявший пост Тапаского волостного старейшины Рихо Телль участвовал в минувших местных выборах в списке Партии реформ. Теперь пришло известие, что Телль не только вступил в Партию реформ, но будет также участвовать в качестве кандидата на предстоящих выборах Парламента Эстонии или Рийгикогу.

Рихо Телль считает, что и после выборов он останется во главе Тапаской волости. Для этого у него есть желание и сформирована

хорошая команда.

Свое участие в выборах нового состава Рийгикогу Рихо Телль объясняет желанием внести свой вклад в развитие сильных самоуправлений и улучшение предпринимательства на селе.

Местные реформисты выразили признательность Рихо Теллю за согласие баллотироваться в списке Партии реформ. Рихо Телль, как опытный руководитель самоуправления, несомненно усилил позиции тапаских реформистов.

Рихо Телль руководил волостями Тамсалу и Виру-Нигула, долгое время он был вице-старейшиной Тапаской волости.

Волостное руководство встречалось с жителями

Тапаские Вести

С 5 до 14 ноября 2018 года волостное руководство провело серию встреч с жителями. Первая встреча состоялась в библиотеке поселка Ассамалла, на следующий день с руководителями самоуправления встретились жители Ваянгу. Третья встреча проходила 7 ноября в Тамсалуском доме культуры. Серия встреч продолжилась 12 ноября в замке Янеда. 13 ноября круглый стол обсуждения насущных забот Тапаской волости состоялся в доме культуры Лехтсе. Осенняя сеанс встреч с жителями завершилась 14 ноября в Тапаской городской библиотеке.

По словам волостного старейшины Рихо Телля, жители проявили интерес к встречам, так в Поркуни и Ваянгу в разговоре приняло участие около 30 человек. В Ассамалла и Тамсалу на встречах было около 20 человек. В ходе двухчасовых бесед было высказано много интересных идей и задано немало актуальных вопросов, отмечает волостной старейшина. Кроме волостного старейшины, на встречу с жителями Тамсалу прибыл целый десант волостных руководителей. В Тамсалу приехал также председатель волостного собрания Максим Бутченков.

Вполне естественно, что на каждой конкретной встрече говорили о своих местных проблемах. В Тамсалу шел разговор о предоставлении волостных услуг в центре управления, где прием граждан ведут волостные специа-

листы. Сейчас в Тапаской волости делается все, чтобы общение жителей с волостным руководством и чиновниками было наиболее упрощено и доступно. Особенный упор делается на электронные услуги, электронные бланки и совершенствуется волостная домашняя страница.

В своей повседневной работе волостная управа исходит из уже утвержденных стратегических документов и планов развития, идет работа по составлению волостного бюджета на 2019 год.

На встрече в Тамсалу вице-старейшина Андрус Фрейнтал еще раз перечислил наиболее успешные волостные строительные проекты, отметив развитие дорог и улиц, а также создание современной жизненной среды. Для Тамсалу сегодня актуальным является составление проекта реновации дома культуры и местного стадиона.

Жители Тамсалу интересовались возможностью строительства вело-пешеходной дороги Ууакюла-Поркуни, но этот миллионный проект пока остается в неясной перспективе. Здесь следует учитывать финансовые возможности Тапаской волости в последние 3-4 года.

Для членов Общества друзей Тамсалуского музея важна дальнейшая судьба самого музея и материалов, которые долгие годы архивировались. В волости планируется объединение Тапаского городского музея и Музея известняка в Поркуни, возможно, что в ходе реорганизации музеиной работы будут решены проблемы тамсалуского музея.

Уезд ищет лучших из лучших

Свен Хыбемяги

Ляэне-Вирумааский союз самоуправлений и уездная газета «Virumaa Teataja» объявили 16-й конкурс «Дело года».

Конкурс проводится в двух номинациях - персона и организация/совместный проект. Канди-

датов можно представлять до 10 декабря 2018 года. Письменное представление с описанием вклада кандидата в развитие своего родного края следует послать в редакцию газеты «Virumaa Teataja» по адресу: Laada 27, 44310 Rakvere или на электронный адрес: eva.samolberg-palme@virumaaateataja.ee

Кандидатов могут представлять как частные лица, так и организации.

Эстония глазами финских фотографов

Эха Паас, руководитель проекта SEIC

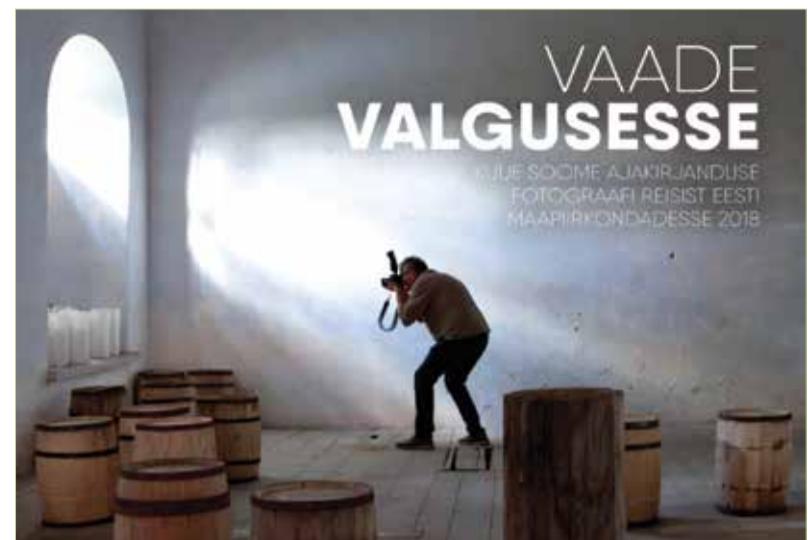
5 ноября 2018 года в Янедском инфоцентре сельской жизни открылась выставка финских фотографов-журналистов «Katse valloon - Vaade valgusesse» («Взгляд сквозь свет»). Работы шести финских фотографов показывают жизнь эстонского села.

Работы появились в ходе июньской экспедиции, организованной Тапаским центром развития Arenduskoda и Программой сотрудничества региона Leader «Roheline Jõemaa». В ходе фотоэкспедиции финские фотографы знакомились с предприятиями и регионом Leader.

На открытие выставки были приглашены авторы работ, а также представители предприятий, которые попали в объектив.

Частью проекта Центра развития Arenduskoda и Программы сотрудничества региона Leader «Roheline Jõemaa» является также развитие сотрудничества предпринимателей региона Северной Эстонии с финскими предпринимателями.

Фотографы - авторы выставочных работ проходят сейчас курс профессионального обучения в

Игра света и теней на плакате фотовыставки финских фотографов.

Фото из интернета

Ярваскула. Выставка стала частью их курсовой работы. Обучение предусматривает подготовку фотографов-журналистов, у некоторых авторов за спиной уже немалый опыт работы в области медиа-фотографии.

На открытии выставки в Янеда присутствующим предложили представительный напиток Северной-Эстонии - яблочно-айвовое вино «Valgejõe Valge», которое изготовлено на винном хуторе Valgejõe Veinivila. Автор лучшего напитка Тийна Куулер.

Фотовыставка организована

в сотрудничестве с европейской программы Leader «Развитие предпринимательства на селе».

Выставка будет открыта для посетителей до конца ноября. В январе выставка переедет в имение Олуствере, затем в феврале фотографии финских фотографов будут выставлены в центре отдыха «Klaara-Manni». В Финляндии выставка также пользуется большой популярностью. В октябре выставка была открыта в ресторане «Sauma» в Ярваскула, в декабре выставку увидят посетители города Пюхтээ.

Юбилейную дубраву будут охранять видеокамеры

Тапаские Вести

новированной стены, затем пять светильников. Только ремонт и замена светильников забрала из волостной кассы около 3000 евро.

Тапаская волостная управа приняла решение увеличить в Тамсалу число охранных видеокамер, к уже работающим 15-ти камера姆 добавится еще три. Новые камеры будут следить за

территорией дубравы. Волость оплачивает услуги аренды охранных видеокамер, в месяц на это уходит около 600 евро.

Волостной старейшина Рихо Телль подал в полицию заявление в связи с актом вандализма в дубраве. При этом, благодаря сообщению в социальных сетях, личности вандалов известны волости и полиции.

Волость получит программу развития системы отопления

Андрус Фрейнтал, вице-старейшина

В Тапаской волости сегодня два действующих региона организованной системы отопления - Тапаский регион и регион Тамсалу-Сяязе. Оба региона имеют свою программу развития (АК), но в последние годы произошли существенные изменения, требующие внесения поправок и изменений.

В тапаском регионе с 2015 года к общей системе отопления подключился военный городок 1-ой Пехотной бригады. В нынешних условиях объединенной волости имеет смысл развивать сектор отопления по общей АК. Задача АК иметь эффект Ивенный, хорошо работающий и с обоснованными ценами единый отопительный комплекс.

В Тамсалу всей системой ото-

пления ведает АО Tamsalu Kalor, предприятие принадлежит Тапаской волости. В Тапа котельни принадлежат фирме N.R. Energy, трассы (почти 85%) принадлежат волостной фирме Tapa Vesi. Трассы отданы в аренду фирме N.R. Energy до 2020 года.

Цена тепловой энергии в Тапа в 2014 году была 74.07 евро/MWh, сегодня - 59.57 евро/MWh. Цена за последние годы заметно снизилась.

Цена тепловой энергии в Тамсалу ранее была 50,43 евро/MWh, сегодня - 60,52 евро/MWh.

АК должна дать анализ положения с волостной системой отопления, это будет стартом для дальнейшего развития сектора на ближайшие 12 лет. А волость получит возможность лучше планировать инвестиции в сектор отопления. Обсуждения требует наиболее приемлемое расположение резервной котельни, мы не обойдемся без

решения будущей имущественной принадлежности системы отопления. Надо определиться - продовать котельни в Тамсалу или держать их на волостном балансе. Главное, чтобы конечному потребителю, была обеспечена хорошо работающая система отопления.

АК будет составляться почти девять месяцев.

От редакции:

29 октября этого года Тапаской волостное собрание приняло решение о начале работы по составлению еще одного основополагающего волостного документа – Программы развития системы образования. Сегодня на территории волости 11 учебных заведений, которыми ведет волостная управа, кроме этого, два учебных заведения находятся в государственном ведении. Доля расходов, связанных с образованием, составляет в волостном бюджете 42%.

Что делать с бытовыми отходами?

Майлис Аллинг, специалист по окружающей среде

В Тапаской волости владелец каждого частного жилого участка должен иметь договор об организованном вывозе мусора и отходов. Это значит, что все бытовые отходы следует складировать в специальные контейнеры, которые опустошаются оператором по организованному вывозу в соответствии с утвержденным графиком. Кроме этого в общественном пространстве установлены контейнеры для сбора стеклоподготовки, смешанной тары, а также для бумаги и картона.

Сортировка отходов имеет важное значение, так мы увеличиваем объемы отходов, которые отправляются на обработку в качестве сырья для новых изделий. Это также уменьшает нагрузку станций обработки отходов. Сортированные отходы проще вывозить в ходе организованного сбора. Для отходов, которые нельзя складировать в индивидуальные и общественные контейнеры, существует система приема отходов на Тамсалусской станции отходов (Раудтээ 4) и в тапаском пункте приема отходов (посаде Пайде 7). Здесь принимают опасные и вредные отходы, стекло, электротехники, шифер и крупногабаритные отходы. Говоря об опасных отходах важно отметить, что такие отходы должны быть герметически упакованы, тогда во время транспортировки не будет течи вредных продуктов. Список вредных отходов доступен на домашней странице Тапаской волости (www.tapa.ee), можно также позвонить по телефонам 3229665 (специалист по окружающей среде), 53036930 (Тамсалу) или 53301779 (Гапа).

Отходы садово-огородной деятельности и благоустройства следует компостировать на своей территории. Если такой возможности нет, тогда можно обратиться на тамсалу-

Мешки с бытовыми отходами за оградой тамсалусской станции обработки отходов.

Фото Майлис Аллинг

На фото наглядный пример «куборки» - свой сад прибрали, но вне ограды садового участка городская среда лучше не стала. Фото Майлис Аллинг

скую площадку для компоста в деревне Каэва или в пункт приема отходов в Тапа. В регионе города Тапа проводится также организованный вывоз сухих листьев и веток. Как эта работа будет организована в будущем году пока не ясно, но волостная управа занимается поиском решения этой проблемы.

К сожалению, при действующей системе организованного вывоза и приема отходов и мусора, мы имеем достаточно много примеров преступного загрязнения придирожных канав и лесных участков. Не раз выбрасывались мешки с отходами домашней деятельности возле ворот тамсалусской станции обработки отходов. Место таким отходам - домашний

контейнер, в Тамсалу отходов домашней деятельности вообще не принимают. Прием отходов ведется по утвержденному графику.

Большой проблемой остается сжигание мусора и отходов. Старую мебель, упаковки, пенопласт, упаковочный целлофан, пластиковые трубы - все это сжигать нельзя! Сжигание мусора и отходов - серьезное загрязнение окружающей среды. Выделяемые вещества вредны здоровью человека.

Леса и укромные места не могут быть местом стихийного складирования мусора и отходов. Нельзя сжигать все и вся! Давайте задумаемся о нашей жизненной среде!

Активирование неухоженных могил продолжается

Тапаская волостная управа

19 октября 2018 года комиссия Тапаской волостной управы проверила на тапаском городском кладбище 86 неухоженных могил, отмеченных в сентябре прошлого года. Комиссия пришла к выводу, что 21 могильный участок приведен в порядок. Эти места захоронения вычеркнуты из списка неухоженных могил. К сожалению, 65 могил так и остаются неухоженными и заброшенными. Эти 65 могильных участков активированы и признаны заброшенными.

Правила пользования могильными участками на тапаском городском кладбище предусматривают называть заброшенными участками, которые заросли травой и кустарником, а на именных табличках невозможно различить текст. Заброшенным могильным участком является также захоронение, которое проросло мхом, где ограды проржавели и на участке много мусора. Следовательно, за участком долгое время никто не ухаживал.

У активированных участков нет необходимых данных пользователей, нет заключенных договоров.

В течение двух месяцев со времени публикации сообщения пользователи могильных участков

могут дать о себе знать, связавшись с работником городского кладбища. Следует привести в порядок захоронение и дать знать о желании заключить договор.

Через два месяца заброшенные и неухоженные участки будут взяты на учет, как места для новых захоронений. Новое захоронение можно проводить если с момента предыдущего захоронения прошло 20 лет.

Список неухоженных могильных участков можно посмотреть на домашней странице Тапаской волости:

<http://www.tapa.ee/tapalinnakalmistu> и в регистре кладбища: <http://www.kalmistud.ee/Tapa-Linnakalmistu>.

ОДНО ФОТО

28 октября 2018 года на Чемпионате Европы по борьбе сумо воспитанница Тапаской спортивной школы Марта Паюла завоевала две высокие медали. В весовой категории до 75 кг она получила бронзу, а составе команды Эстонии - золотую медаль. Достойный результат Марты и ее тренера Мартина Пиксара! Поздравляем.

Фото из архива спортивной школы

НОВОСТИ БИБЛИОТЕК

1930 год. Волостной старейшина и волостная секретарь возле библиотеки Сакси.

Фото из архива Тапаского музея

Выставки приглашают!

- 2 ноября 2018 в Янедской библиотеке состоялся музикально-поэтический вечер «Лаская душу» («Hingele rai»). Программу подготовили Пирет Лайкре с дочерью Раель и Кайри Кроон.

- До 28 декабря 2018 года в Янедской библиотеке можно посмотреть выставку «100 грядок». Открытие выставки состоялось 6 ноября. На фотографиях запечатлены садовые участки и грядки жителей поселка Янеда. Не зря говорят: «Сад и грядка - это душа хозяйки». Выставка приурочена к Европейскому году культурного наследия и юбилею ЭР.

- До 7 декабря 2018 года в библиотеке Лехтсе можно посмотреть книжную выставку «Стихи, истории и песни». Выставка посвящена 80-летию писателей и поэтов Лехте Хайнсалу и Хандо Руннеля.

- До 7 декабря 2018 года в библиотеке Лехтсе выставлена подборка книг «Осенние письма». Осень - очень романтическое время года, которое запечатлено в стихах и рассказах эстонских писателей.

- До 29 ноября 2018 года в Тапаской городской библиотеке можно посмотреть выставку о добровольной военизированной организации «Кайтселийт». Выставка приурочена к 100-летию Вируской дру-

жини. Организация «Кайтселийт» создана 11 ноября 1918 года, тогда организацию назвали Эстонский союз защиты. Открытие выставки состоялось 6 ноября.

- До 29 ноября 2018 года в детском отделении Тапаской городской библиотеки посмотреть выставку об организации безопасности «Осторожно! Выставка!». На выставке представлены плакаты, буклеты, учебники, журналы, наклейки, фотографии, настольные игры, средства контроля за движением транспорта на дорогах и многое различное отражателей. Экспонаты подобраны за период с 1930 года до наших дней.

- До 10 декабря 2018 года в детском отделении Тапаской городской библиотеки открыта книжная выставка «Осень в народном календаре». Выставка рассказывает об эстонских народных традициях, жизни и быте наших предков. Но-ябрь в старину называли месяцем душ, зимним месяцем и Мартыновым месяцем.

- До 30 ноября 2018 года в библиотеке Сакси можно посмотреть выставку «Здания библиотеки Сакси сквозь годы». За 100 лет своей работы местная библиотека работала в различных помещениях. Многих зданий уже не существует.

ОБЪЯВЛЕНИЯ

КАЛЕНДАРЬ СОБЫТИЙ

Дом культуры в Лехтсе приглашает

- 24.11. 17.00** Дни музыки Тапаской волости.
Концерт взрослой самодеятельности в Доме культуры Лехтсе. Участвуют волостной оркестр мандолин, смешанный хор «Leetar», камерный хор Лехтсе, ансамбли «Tulised Tuulutajad», «Mõisapiigad», группа гимнастов «Jäneda naised», танцевальные группы «Lehtse liinirahvas», «Panrid», «Azra», «Eideratas», хор «Журавушки», ансамбли Тапаской музыкальной школы и др. После концерта традиционный танцевальный вечер. Живая музыка, ансамбль «KATI JA KALEV».
- 26.11. 13.00** Заседание клуба пожилых людей «Ehavalgus».
- 28.11. 10.00-17.00** Обучение начинающих предпринимателей.
- 02.12. 10.00** XVII сезон в клубе настольного тенниса. 3,5 €, дети - бесплатно.
- 03.12. 10.30** Детский спектакль «Концерт клоунов». Бесплатно.
- 07.12. 17.00-21.00** Чествование участников Молодежной палаты Тапаской волости.
- 08.12. 11.00-14.00** Рождественская ярмарка.
- 12.00** Рождественский концерт. Лотерея от общества рукоделия.
- 10.12. 13.00** Рождественское заседание клуба пожилых людей «Ehavalgus».
- 11.12. 16.15** Рождественский спектакль детского театра из Кехра. Бесплатно. Детям Тапаской волости подарок.
- 16.12. 12.00** XVII сезон викторины «LEHTSE KÜLAKILB». 3€, ученики бесплатно.
- 20.12. 16.00** Рождественский праздник Школы Лехтсе.
- 22.12. 20.00** Рождественский вечер отдыха с ансамблем «UBA». До 21.12 билет 7€.

Дом культуры в Тамсалу приглашает

- 25.11 13.00-17.00** Уездный праздник пожилых людей «Женщины в белом». Ансамбль «TÖRTS».
- 30.11 10.00** Концерт участников вокальной студии. 2€.
- 02.12 16.00** Отмечаем Первый Адвент. Концерт. Билеты от 3 до 7€.
- 02.12 17.30** Адвент у волостной рождественской елки.
- 03.12 19.00** Спектакль Театра Старого Баскина «Секс будет?» 14 и 16€. Бронирование по тел. 3230968.
- 07.12 18.00** Детский спектакль «Рождество в Тондикаку». 4€.
- 07.12 19.30** Кинофильм «Право на счастье». 5€.
- 10.12 10.00** В гостях оптика «Hindrege».
- 16.12 9.00** Рождественская ярмарка.
- 16.12 15.00** Рождественский праздник для детей не посещающих детский сад.
- 21.12 19.00** Рождественский концерт вокалистов. 3€.
- 22.12 19.00** Рождественский концерт волостной самодеятельности. Бесплатно.
- 29.12** Проводы Старого года. Новогодний вечер отдыха с ансамблем «FANTAASIA», 15 и 18€.

NOORTE TUGILA ПРИГЛАШАЕТ МОЛОДЕЖЬ

С ноября этого года Тапаский союз защиты детей присоединился к все-эstonской Программе действий Noorte Tugila, предусмотренной для молодых людей в возрасте 15-26 лет, которые не учатся и не работают.

Дополнительная информация:
НКО Тапаское общество защиты детей,
г. Тапа ул. Кооли 24.
э-пошта: liisaallsso@gmail.com
или ave.parpe@tapa.ee

Лийза Аллсоо,
руководитель проекта

ЗДРАВСТВУЙ, МАЛЫШ!

Хенри Агени
Ренар Канаарбик
Ребека Марлеэн Роеосе
Изабел Лепп
Дейзи Пыллу
Гете-Лауреэн Каллип
Наина Осийчук
София-Грасе Удекюлл
Хелерин Трейманн

КАЛЕНДАРЬ СОБЫТИЙ

Культурикода в Тапа приглашает

- 22-24.11** XII Дни музыки Тапаской волости
- 22.11 18:00** Детский концерт в Тапаской гимназии. Участвуют волостной детский хор, младшие ученики музыкальной школы, детские танцевальные коллективы, фольклорный ансамбль русской школы и др.
- 23.11 18:00** Молодежный концерт в Доме культуры Тамсалу. Участвуют Тапаский городской оркестр, молодежные танцевальные коллективы, старшие ученики музыкальной школы, вокальные и инструментальные коллективы.
- 24.11 17:00** Концерт взрослой самодеятельности в Доме культуры Лехтсе. Участвуют волостной оркестр мандолин, смешанный хор «Leetar», камерный хор Лехтсе, ансамбли «Tulised Tuulutajad», «Mõisapiigad», группа гимнастов «Jäneda naised», танцевальные группы «Lehtse liinirahvas», «Panrid», «Azra», «Eideratas», хор «Журавушки», ансамбли Тапаской музыкальной школы и др. После концерта традиционный танцевальный вечер с ансамблем «Kati ja Kalev». Билет 5 евро, участникам концерта - бесплатно. Автобус в Лехтсе в 16:30 от центральной площади г. Тапа, поезд- 1 евро.
- 27.11 18:00** Кинодень в пабе Roger Resto. «The Legend of Timm Thaler or The Boy Who Sold His Laughter», («Тимм Талер, или Проданный смех»). Билет - 4€, льготный - 2€.
- 02.12** Первый Адвент. Зажжение первой рождественской свечи.
- 14:30** Концерт в тапаской лютеранской церкви Яакоба.
- 15:30** Объявление рождественского мира в вокзальном парке и зажжение свечей. Принимают участие танцевальные коллективы Культурикода. Будут предложены рождественский глинтвейн и пипаркооки.
- 11.12 18:00** Кинодень в пабе Roger Resto. Кинофильм «Рождество в Тондикаку» («Eia jõulud Tondikaku», Эстония). Билет - 4€, льготный - 2€.
- 13.12 14:00** Встреча пожилых людей за чашкой чая в привокзальном трактире. Встреча с автором книги об истории Лехтсе Рене Вильяти. Бесплатно.
- 15.12 13:00** Совместный рождественский концерт тапаского хора «Леэтар» и хора из Конгута в тапаской лютеранской церкви.
- 31.12 23:00-02:00** Новогодняя дискотека на центральной городской площади. Бесплатно.

В программе мероприятий и расписании работы кружков могут быть изменения! Следите за рекламой! www.kultuurikoda.ee, <https://www.facebook.com/tapa.kultuurikoda>

Звоните: тел. 55595461 (директор), 53432710 (художественный руководитель).

МОИ ГОДА - МОЕ БОГАТСТВО!

- Хельга Рейнок (Тара) 6.11.1924 94
Лейда Вальк (Jäneda) 13.11.1925 93
Ютта Мягар (Тара) 23.11.1925 93
Паул Сирп (Тара) 22.11.1927 91
Линда Ууени (Tamsalu) 3.11.1928 90
Мейда Айдла (Tamsalu) 9.11.1933 85
Ирма Эльстрок (Тара) 15.11.1933 85
Эльви-Ласалье Олеск (Tamsalu) 22.11.1933 85
Борис Корнилов (Тара) 30.11.1933 85
Раиса Разуменко (Тара) 3.11.1938 80
Галина Стасевич (Тара) 6.11.1938 80
Тийю Салувеэ (Тара) 10.11.1938 80
Хелью Эсон (Tamsalu) 10.11.1938 80
Сааде Уус (Tamsalu) 11.11.1938 80
Вера Оявээ (Saksi) 15.11.1938 80
Мильви Лебретт (Tamsalu) 18.11.1938 80
Майму Хейнару (Тара) 18.11.1938 80
Вера Вахtre (Тара) 23.11.1938 80
Хельги Митт (Aavere) 28.11.1938 80
Эви Пааку (Tamsalu) 7.11.1943 75
Пеэтер Калд (Тара) 14.11.1943 75
Райн Райенд (Тара) 15.11.1943 75
Ану Хобускоппель (Tamsalu) 22.11.1943 75
Иван Коваленко (Тара) 23.11.1943 75
Ахто Таммсаар (Porkuni) 25.11.1943 75
Валентина Шевцова (Тара) 27.11.1943 75
Малле Оясалу (Tamsalu) 29.11.1943 75
Татьяна Ковалчук (Тара) 15.11.1948 70
Эха Кивисильд (Tamsalu) 23.11.1948 70
Тийю Луутус (Põdrangu) 26.11.1948 70
Виртор Буилов (Тара) 05.11.1948 70
Сергей Мельников (Тара) 11.11.1948 70
Мати Куура (Läste) 24.11.1948 70
Арне Мальва (Тара) 24.11.1948 70
Петр Буш (Тара) 30.11.1948 70

ВЕЧНАЯ ПАМЯТЬ!

- Эндель Лепик
Олаф Мангус
Велло Нуук
Вячеслав Рублев
Хейнар Тийдемаа
Игорь Журба
- Маргус Кийсла
Валло Лайssaар
Вайке Ярвелайд
Нина Кару
Айни Сальвик

Viru Matusebüroo
Бюро похоронных услуг

Тапа, бульвар 1 Мая 18 + тел. 5334 0134
э-пошта: info@matuseteenused.ee
www.matuseteenused.ee

+ Транспортировка умерших 24 ч
+ Организация похорон
+ Гробы, урны, надгробные плиты
+ Похоронные принадлежности
+ Все, связанное с похоронами
+ Памятники

